د زړه وینا

د

ګل پاچا «الفت»

Ketabton.com

اشعار

د الفت ویب پاڼه www.ulfat.de

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې کتاب کښې ځينې اشعار لکه:

ښکلا او هنر- د صلح نړۍ
مينه او دوستي- صلح کل

د بشردوستۍ او بين المللي ملګرتيا، دجهاني اتفاق او اتحاد دصلح اوګډ ژوند تلقين کوي او ديوه عالي فکر او جهان بين نظرپه پيداکولوکښې ښه اغيزه لري.

ښائي چه دا راز اشعار په پښتوادب کښې ډېر لږوي او ديوه ادبي تحول دآغاز بسم الله ورته وويلی شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګرانه الفته!

ستاسو دیوان ماوکوت، هغه مخکښې چاپ شوي شعرونه مو خو د غوره اشعارو په نامه نشر شوي دي، دا پاتې شعرونه مو چه اوس راټول شوی دا به په څه نامه شايع کېږي؟ دا ګوندې غوره اشعارنه دي؟

نه! تبعيض مه کوه! غاړه به دې بنده شي.

زما په نظر ستا ټول شعرونه غوره دي، ستا ټول خيالونه ژور اوفکرونه لوړدي، ماته ستا ټولې خبرې ښې ښکاري.

رښتيا! وايي ته خو خبرې نه کوې ته چه داسې ښه شعرونه ويلای شې ولې به خبرې کوې.

ستا شعرونه او ستا نثرونه خو ستا خبرې دي چه د چاپ په برکت هرچاته رسي اوهر څوک پکښې د خپل زړه خبرې اوري.

نو ګويا ته ډېرو خلکو سره ډېره موده او هروخت خبرې کوې.

سيد شمس الدين مجروح

دحمل ۲۵- ۱۳۴۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر گویندۀ حقیقی را ارمغانیست که بدیگران هدیه میکند.
این ارمغان تنها پیرایۀ حروف و کلمات نیست، جستجوی زیبائی در بازی لفظ و صنا یع فریبنده نیست، آهنگ و قافیه نیست ایهام و ادماج نیست، این ارمغان پیام است.
پیام شاعر بدلهای مردم، به اندیشه وتخیل مردم بذوق و عواطف مردم، نه تنها به کسانی که در قلمروی محدود بسر میرند و در یک روز گار زندگانی دارند.
بلکه در هر جا که دل دردمندی می طپد، و در هر روزگارکه مردم تشنۀ مردمی و مشتاق پرورش عواطف انسانی میباشند.
الفت شاعر بزرگوار و دوست دیرین من ازگویندگانی است که این پیام را در کلمات عذب وجان بخش، بما ارمغان کرده و بگفتۀ خودش آنچه را دانشمندان دیگر، در ژرفای چاه فلسفه تعمق مینمایند وی در ماورای ابر های خیال، در سراپردۀ آسمان دل، در سرادق جهان جان جستجوکرده است.
و اکنون استعداد فطری وی پیام خود رابعنوانهای- چراغ زندگی، زیبائی وهنر، .خاک وطن، صلح، دوستی، سپین غر، دهقانی، بهار و خزان، حا ل، عاقبت، امید، دلهای زخمی، پرواز باز، سرنگونی رایت استعمار، طلوع خورشید، آزادی،و........ در دسترس استفاده گذاشته است.
اگراین قضیه صادق باشد که فضیلت را باید برای فضلیت جست پس این اندیشه های نغز و پیام بشري، کافیست که حضرت الفت را بآوردن وپروردن آن تهنیت گوئیم.

دلو ۱۳۴۰

خلیلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت وینا

د الفت د ویناوو دغه مجموعه ما پداسې حا ل کې ولېدله چې د ښاغلی سید محمدایشان الحسینی الافغانی په ښکلی خط لیکلې سوې وه.
دلته دوو تنو هنرمنانو د خپل هنر پیاوړتوب ښکاره کړی دی. ښاغلی حسینی د نستعلیق د هنر ښکلا، او ښاغلی الفت د وینا او شعر ښکلا.
دوو تنو پخو او پیاوړو هنرمنانو لاس سره یو کړی ، او دغه ښکلې اوګلالۍ مجموعه ئې تخلیق کړې ده!
دلته دوه هنره سره یو ځای سوی دی، د انساني استعداد دوو برېښناو ځلاکړې ده دوو قلمو خپل مهارت او ښکولو نه انحورکړې ده، ښکلې وینا په ښه خط لیکنه زمونږ د اسلافو ښکلئ میراث دی، او خوښ یم چې دا مجموعه د دغو دوو لرغونو هنرو، یو بشپړ اوکامل مظهر وینم.
ښکلا او جمال په کائناتو کې مختلف مظاهر لري، که د وینا په معنوي اولفظي سمون او جوړښت کې ځان ښکاره کړی، نو لکه د الفت شعر داسې خوږ او خونده ور او جذاب سي خو که د تورو اوکلماتو په ظاهري لیکنی او انځور کړنی کې ظهور اوتجلاو کړي، نو لکه د ښاغلی حسینی غوندې ښکلی او زړه وړونکی خط سي.
دا دواړه نفیس هنرونه دي، د دواړو د الهام سر چینه یوه ده، او هرکله چې له فیاض منبعه د جمال تجلیات ځلیږي، او خپرېږی، نو په کائناتو کې آرت اوصنعت او جمیل فنون روزی. شعر اوښکلی خط، د دې جمالی فعل او انفعا ل دوه کښلی مظاهر دی.
د ښاغلی حسینی دغه جمال آفرینی خو زمونږ د وطن د یوه پیاوړی خطاط مرحوم جناب مغفورسید عطا محمد شاه قندهاري د هنري مکتب یوه مغتنمه نمونه ده چې د پښتنو د فنان ذوق نمایندګی کوی.
اما د الفت وینا!
دلته هم د ښکارندوی د وینا ټینګار اوصلابت، د خوشحال خان د کلام سلاست او مهابت او د رحمان بابا رقت او د زړه درد ګرده ښکاري، دلته صنعت او جمال په مختلفو جولوکې نځاکوي، دلته د قندهاری سید روح د خوشحال او رحمان سره لاس ترغاړه ګرزی!
زما د الفت تر منظومې وینا، د ده منثورې ټوټې خوښې دي. دی شاعر اوفنان دئ!
د ده نثر هم شعر دی! خو نظم ئې هم هغسې خوند، هغسې ښکلا، او هغه جمال لري.
دی د خاصو خاصو افکارو په پروربنت او تصویر کې استاد دی، نوی نوی نکات پیداکوي د ژوند انه عمیقو اسرارو ته ملتفت دی، د طبیعت بسیط اوپلن ډګر د ده د مطالعې او غایر نظر جولانګاه ده!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت په وینا کې د نوی دنیا د نوی فکراو مدني تحولاتو اغېزې ښه ښکاري، خو دی د کنړ د ځنډو د پښتنو په کوډغلو هم ورننوزی، د خپل قوم په دردونو ځان خبروي له لغړ دهقانه سره د پټې پر پوله کښېني او په داسې وینا ځنی ږغېږی، چې هغه له الفته دکه وی! د زړه له درده حکایت کوی، اوهغه څه وايي چې نو رخلق یې نسي ویلای.

نو زه پر دغوپاڼو (دالفت وینا) نوم ږدم.

داځکه چې:

زه په دې اشعاروکې د الفت اومحبت تجلیات وینم.

رنګینه شعر مې مه بوله خبری:

دا روان ځما د زړه د وینو رود دی.

کابل. جمال مینه. د اسد خورلسمه ۱۳۴۱

عبد الحی حبیبی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت اشعار

چه د پښتو ټولنې له خوا ماته د نظرئې دپاره راکړی شوی وو، ماوکتل، په دې مجموعه کښې نوی آثار او څه پخوانی غوره اشعار را غونډ شوی دی.

اشعار عموماً دوه جنبې لري:- یوه ئې د ژوند او بله ئې د خوند ده، د ژوند پلو ئې حکمت او د خوند پلو ئې کیفیت دی.ژوند بې خونده کیدی شی، خو خوندبې ژونده نشي کیدای!

مګر د شعر کمال دادي چه حکمت او لذت دواړه پکښې واغږل شی.

د الفت په غوره اشعارو کښې د کیفیت پله درنه ده، اوپه نورو اشعارو کښې ئې دحکمت پلو ډېرکوښښ شوی دی.

زما په عقیده که شاعر د خپلو خوندورو اشعارو تکرار لازم وبولي نو څه دباک خبره خو به نه وی! د دنیا ټولې مشهورې ژبې د لیکوالو او شاعرانو د قلم په قوت لوړ معیار ته رسیدلي دي. شعر باید د ژبې له پلوه د فصاحت اوبلاغت لرونکی وی چه د ژبې ادبي معیاراوچت کړی شی. او دمعنی له پلوه باید د څه داسې الهاماتو درلودونکی وی چه د عصر اوزمانی پیغام ورته ویل کېدی او د قوم د فکر د تنویر او د ذهني تربیت موجب ګرځېدی شي! د ښاغلی الفت په شعر کښې دغه مزایا لیدل کېږي. په تېر وختونو کښې چه چا د الفت صاحب اشعارلوستی دی بې تاثیره ترې نه دې پاته شوی، اوپه پشتنی جامعه اونوره نړی کښې ئې ښه شهرت حاصل کړی دی، پښتو ژبه د پخو شاعرانو کلام او دیوانونو ته زیاته اړتیا لري ځکه چه د ژبې او شعرنسبت یو تر بله داسې دی لکه د بدن اوساه تعلق، نو زه په خپل نوبت د الفت صاحب اوداسې نورو شعراؤ د کلام د مجموعو د نشراو چاپ طرفداریم.او د پښتانه جامعې د پاره یې ګټورکاربولم.

۲۸ د حوت ۱۳۴۰ قیام الدین (خادم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه منه

د وطن له مشهور اومنلي خطاط ښاغلی سیدمحمد ایشان الحسینی الافغانی څخه ډېر خوښ یم چه زما دغه اشعار یې پخپل ښکلی خط صورتاً داسې ښایسته کړل چه د نظر د خاوندانو نظرجلبوي او د هر چاسترګې پرې خوږېږي.

هماغسې چه یو شعر د ښه آواز په برکت او د موسیقی په ملتیا بل کیف او اثرپیداکوي ښه خط هم د شعرښکلا او رڼا ډېره زیاتوي.

کله چه یو هنر له بل سره مل شي او یو ښایست په بل کښې حل شي نو هغه څه ترېنه جوړشي چه سترګې ئې په لیدو، غوږونه یې په اوریدو او زړونه یې په مینه اومحبت نه مړېږي.

که چېرې یوه ډېره ښکلې سندرغاړې چه له ډېرښه صورت سره ډېرښه آواز او د موسیقی هنر هم ولري او یوښه شعرپه مجلس کښې په ساز او سرودکښې ووایې یقیناً بې اغیزه څو چنده کېږي.

ښه شعر په ښه خط همدغسې وګڼه.

ښائې چه د دې کتاب ځینې اشعار هم داسې وي چه له حسن خط سره د لفظ اومعنا حسن هم ولري او نورٌعلٰی نورٍ ورته وویلی شو.

د دې اشعارو په چاپولوکښې دپوهنی دتجارتي مطبعې د ښاغلی رئیس او د طباعتي مدیر او نورو کارکوونکو حسن قبول او ښه مرسته هم د تشکر وړ ده ځکه چه په ډېر لنډ اوتنګ وخت کښې ئې د دغه کتاب چاپول په خوښۍ ومنل اوله ډېر ژر چاپولو سره ئې دښه چاپولو ډاډ هم راکړ.

د پښتو ټولنې د ښاغلو غړو او مسلکی مجلس ښه نظرچه د دې اشعارو د چاپولو په تصویب کښې یې ښکاره کړ د ډېر قدر وړدي ځکه چه بې د دوی له نظریو او منښت څخه دا کتاب د پښتو ټولنې له خوا نشو چاپېدلی.

د دې کتاب لیکل په ښه خطاط او بیایې په آفسېټ چاپول د مسلکی مجلس د تصویب او د واکمنې جرګې دمنظورۍ برکت دي چه زه ورته په درنه سترګه ګورم.

ګل پاچا (الفت) د زمری ۱۵ مه

۱۳۴۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

سرلیک ..... مخ

شاعر 1
ښکلا او هنر 1
دصلح نړۍ 3
مینه او دوستی 5
صلح کل 7
ابتکار 7
ژوند 8
دمونږ دسفریوه خاطره 9
دهقانی 10
دوطن محبت 11
دوطن پالنه 12
گرانه وطنه! 13
دوطن خاوره 15
سپین غر 16
په باغ کښې 18
آزادي 20
دزړه شکوه 21
دژوند ډیوه 21
پسرلی راغلی 23
دبهار فیض 24
دخزان سندره 25
دمني خاطره 26
په وربل باندې گرد 27
دحسن جلوه 28
ملت او مملکت 28
لوی افتخار 30
ویده گوجر 32
ناخاپي کاني 33
تنگی او ریا 37
عاقبت 38
زما حال 39
دامیدرڼا 40
لمره! 40

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوطن ترانه 42
دافغان ترانه 43
دیووالی ترانه 45
دمعارف ترانه 45
استعمارچیان 47
علم او معنا 47
دپلار توره 48
نه ځي 49
ښکاري باز 50
زخمي زړه(۱) 52
دشاعرنظر 59
څه ګورم 60
غریب ماشوم 61
خوارحسن 62
همدردي 63
حسن اونظر 64
بډای 65
ماشوم 66
غزل 67
دنازمېرمنې 67
په لیلی پسې ځم 69
خومره به ښه وی 69
څه یم 71
زما ګناه 71
زما خوب 72
انسان 73
څه جوړشوه؟ 75
عدالت 76
دوه ماموران 77
دحق جذبه 79
خاورې اوګردونه 79
علم اوپوهه 82
سرپېتوب 82
همدردي 83
سیاست 83
بې قدري 83

(c) ketabton.com: The Digital Library

ديمركراسي.. 84
دروح اطمينان 84
صبر.. 84
ددنيا قانون.. 85
يوسف اوزليخا.. 85
فكراومينه 86
آشنايي 86
فكراو كار... 86
بي خبري... 87
علت اوسبب.. 87
دهقانه 88
شعر 88
مات كودړى 88
خوشحالي 89
تور او سپين.. 89
شعراو حكمت.. 91
سپين او تور ديوان.. 91
حقيقت.. 92
ثواب 93
دشاعرشعار.. 93
دالفت پيژند گلوي او ژوند پېښي... أ

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

شاعر

څه رندي اوڅه شورڅه مستي   څه بلبل غوندې ګل پرستي
دعشق اورباندې سوى ستي   دشاعر ده همدغه هستي

لکه ګل جګرخون او خندان   دبهار په وږمه پرېشان
په وربل په کاکل دجانان   لکه تاج وي په سر، سرګردان

نرم زړه دعیسى خوښوي   خوفرعون اوقارون غرقوي
دنمرودټول بتان ماتوي   دښایست بت ته سرټیټوي

له هرقیده آزاد زنداني   دعشق غم ګڼي تاج سلطاني
ورسره شامدام حیراني   سرکښې فکراوخیال جهاني

نه یې یارچیرې شته نه ریبار   خو آرزو ورسره ددیدار
خدای خبرڅوک راځي په دې لار   لري ډېرنامعلوم انتظار

ښکلا او هنر

په هرځای کښې په هرچاکښې چې ښکلاوي
دیورپ دافریقې که داسیاوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنظرخاوندپه مینه ورته ګوري
مسلمان وي اوکه ګبرکه ترساوي
دلته فرق دامریکې اود روس نشته
ښکلي ښه دی که دهرسرددنیا وي
ذوق اومینه خدای آزاده پیداکړي
شاعران له قیداوشرطه بې پرواوي
پټنګان ورسره عشق لري هرګوره
دډیوې ځا ی که مسجد که کلیسا وي
ښه آهنګ چې په هرسازکښې و ي موزون د ی
که رباب و ي که شپېلۍ و ي که دریا و ي
ننداروا وتماشوته به ورځمه
دهرچاپه ساز چې ښکلی په ګډاوي
چې په هره ژبه وي ښه شعرښه دی
که زما وي که دتاکه دبل چاوي
ښه تابلودهنرمن خوښوي هرڅوک
که دچین وي که دهندکه دبرماوي
په الفاظوکښې وي ډېراختلافونه
یوله بله متفق اهل معنا وي
ددوستۍ کورکښې دتوراوسپین فرق نشته
په هرچاکښې چې وي مینه خوښ زما وي
په سپین مخ چې تورې زلفې راخورې شي
دښایست دډیوې لاښه تجلا وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تورله سپین سره ښه ښکاري سپین له توره
څه به ښه وي چې یوبل سره پخلاوي

دهنرصنعت اوحسن په عالم کښې
هریوګل چې په هر رنګ کښې وي زیباوي

ښکلی مخ له هرې خواچې راښکاره شي
د الفت سترګولیدلی لاپخوا وي

دصلح نړۍ

هغه ورځ به بختوره وي هرګوره
چې دسپینو زړونه تورنه وي له توره

کرکه نه وي یوله بله محبت وي
وروروله صلح صفاوي ښه نیت وي

مرورخلق یوبل سره پخلا شي
نه چې غوښه اوچاړه هغه او داشي

بشري دوستي قایمه په جهان وي
خوښ په صلح هم کافرهم مسلمان وي

نژادي توپیرهېڅ نه وي په دنیاکښې
نه په شرق اونه په غرب نه امریکاکښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

استقلال منلی حق دهرملت وي
خوقایم په ملتوکښې اخوت وي

داخورنګه ساز آواز دهېوادونو
شي یوه ارکسترا د ولسونو

دګېژونداصل واساس اصلي منظوروي
جهاني عدل وانصاف صحېح دستور وي

هرملت په هرنظرکښې وي ښاغلی
که په هررنګ وآیېن کښې وي راغلی

سرېتوب وي محترم په هرلباس کښې
په زري جاموکښې وي که په کرباس کښې

داسې وساتي هرخوک خپل مسلکونه
چې ونکړي یوله بل سره جنګونه

ټول جهان ددوستۍ کوروي سرترسره
دجنګ ویره شي له زړونونه بهره

زورتړلی وي دصلح په قانون
مهارشوی مست اوښان وي دجنون

تویول دوینوشرم او پېغوروي
شرمنده ذلیل سرټیټی ظلم زوروي

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنګ شي هرچیرته د صلح بیرغونه

شي په سمه لارروان سیاستونه

دانسان زړګی له جنګ اوجګړي تورشي

توره ماته شي اوجوړورنه څه نورشي

خوله نه وي علامه دخجالت

په خدمت خولي کېدل وي شرافت

یوله بله محبت مهرباني وي

د „الفت" هیله اوفکر جهاني وي

زه له تاځني ځاریږم ته له مانه

که جداهم وي زماآیین له تانه

مینه اودوستی

مینه ګلزارته بلبلان راولي

بلوډیووته پتنګان راولي

شاه دګدازره ته نژدي کاندي

دخوارجونکړي ته سلطان راولي

که یوپه ځمکه بل اسمان کښې اوسي

ځمکې ته ستوری داسمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخوارعاشق ددلداری دپاره
په توره شپه ماه تابان راولي

ښکلی چې ګورم ګېنې مې نيسي
مينه په ماباندې پېريان راولي

ګوره په سپين مخ باندې تورې زلفې
توره شپه ځنګه مهرويان راولي

په ښکلومينه دهرچا راځي
خواران زما مينه په ځان راولي

دغريبانو بې وزلو دوستي
سړی په خيراوپه احسان راولي

زړونه باغ شي ددوستی په هوا
دښمني زړونوته خزان راولي

دوستي دجنګ اوجګړومخه نيسي
صلح وسلام امن وامان راولي

يودوست دبل دوست دخوښی دپاره
خواري زحمت تکليف په ځان راولي

دتورو سپين اوسره دوستی خاطرته
سپين مخ سري شونډې تورچشمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسترګوکورکښې سپين اوتورچې ګورې
درته دګډ ژوندشا هدان راولي

صلح کل

له واړه کوره راوځه لوی جهان سره اشنا شه
خپل اوقام نه راوچت شه له انسان سره اشناشه
له هګی نه رابهرشه په قفس کښې مه اوسيږه
له دې تيټې هواپورته له طيران سره اشناشه
دزمان مکان په قيدکښې اوسېدنه اسارت دی
محدودمه اوسه هرګوره لا مکان سره اشناشه
دبندې فکرخاوندو دوهمونو نظربنده!
که ذهنې آزادي غواړې له عرفان سره اشناشه
که دځان په شان انسان ته دريدلی يې سرکوزی
ځان دې نه دی پيژندلی له خپل ځان سره اشناشه
چې دجاه وجلال بت ته په سجده باندې نسکوريې
بې ايمانه راته ښکارې له ايمان سره اشناشه
چې سړی هرڅومره لوی شي ترځان لوی سره آشناشي
والاشان سره آشناشوې دخداې شان سره اشناشه
دجهان تاريخ ته ځيرشه دبدلون اړخونه ګوره
کُلّ يومٍ هُوَفې شانٍ دی له هرشان سره اشناشه
اور،اوبوسره دې کار دی په خوروترخوژوندی يې
صلح کل شه ! داضدادو، خاندان سره اشناشه

ابتکار

فراخۍ کښې خوشحالي مبتذل کاردی
په تنکسه کښې چې وي خوښ داابتکاردی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناوې خوښه په ډولۍ کښې ده هرګوره
رقاصې لره پراخ میدان په کاردی
یوچین کښې بل په کوټ پتلون کښې خوښ وي
ځوان دپېغلې زوړ دکونډې خریداردی
ديارغېږکښې که وي هرڅوفشارونه
په همداسې مضیقه کښې خوښ دلداردی
کوټنۍ کښې زاهد خوښ په ریاضت دی
عیش عشرت څخه بېزاره پرهېزګاردی
مجاهد دحق دلارې چې هرڅوک وي
دخلیل په شانې خوښ په سره انګاردی
دکوګل په تنګ قفس کښې ژړونه خوښ دي
چې لاس تنګ شي نودګېډې عمرخواردی
ګېډو خوښ وي دکندو خولې ته چې ګوري
مین ګوره! خوښ په تنګ خوله دیاردی

ژوند

لاس به وانخلم له ژونده که مې دواړه لاسه پرې کا
ځم په سر دژوندپه لاره که مې څوک پښې ارې کا
که مې وکاږي دوه سترګې ژوندته ګورمه په مینه
زړه له ژونده نه توریږي که ژوندون توري تیارې کا
دنمرود په اورکه سوزم له ژوندونه بېزارنه یم
دبلاپه خوله کښې هم لا،ژوندون ماته اشارې کا
ژوندمې خوښ دی په هرحال کښې دژوندمینه راسره ده
همدغه مینه په زړه کښې راپیداښې ښې اسرې کا
ژوندقوت دی حرکت دی مخکښې تګ دی محبت دی
دژوندون دباغ بلبله شپه او ورځ دغه نارې کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

مایوسي لویه ګناه ده مرګ دی مړینه ده فناده
په امید ژوندون ته ګورم که چړې راته تېرې کا
ژوندچې هرڅنګه وي ښه دی هرڅوک غواړي چې ژوندی وي
مګرژوندغلامۍ دې خدای برباد خاورې ایرې کا
که نورهېڅ نشئ کولئ وچ اوشنډشئ غلامانو
غلامان چې پیدانشي باداران به بیچارې کا

دمونږ دسفریوه خاطره

دلته بل رسم و رواج بله دنیا ده
مینه پټه چانه نه ده برالاده
ښکلول غیږکښې نیول دنورومخکښې
که په خوښه اورضاوي څه پرواده
په غلانه دې په ښکاره دې یارانې
نه هجران شته نه دهجرترانې
بې ریباره وصالونه شامدام دي
نشته کودې نه تعویذنه شکرانې
که په ګل پورې سینه مږي بلبله
که دشونډوښکلول وي یوله بله
نه پېغورشته نه رټل شته نه تورونه
که هرچاله ځان سره څوک ګډوله

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهقانی

دهقاني خومره ښه کاردی　　هردهقان سړی مالداردی

لري مېړي اوپسونه　　شنه پټی اوشنه باغونه

همېشه په شنوباغچوکښې　　پاس دونوپه سروکښې

نغمې اوري دبلبلو　　ويني ښې غنچې دګلو

دخپل لاس له برکته　　اوله خپل عالي همته

له سپېروخاوروخپل ځانته　　خپل اولاداوبل انسان ته

خوندورشیان پیداکړي　　داتیاره جهان رڼا کړي

وچ ډګراوبیابان　　کړي شاعرته ګلستان

په خوړومېوومرغان　　په ګلانو بلبلان

کړي خوشحال له خپله ځانه　　ټول دده شي ثناخوانه

که غلې اوکه مېوې دي　　که دګلوښې غنچې دي

که طعام که فاکهه ده　　که دښه ځای ننداره ده

ددهقان دلاس اثردی　　دهقاني ښه لوی هنردی

ددهقان دبازو زوردی　　چې نن داجهان سمسوردی

جغ اوسپاره ددهقان　　آبادي ده دجهان

دادښکلوښه لباس　　داد چاپه سرالماس

دبډای کورکښې سره زر　　داښایسته ښکلی زیور

ددهقان دکارحاصل دی　　پرېږي پوهېږي چې عاقل دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس تنہاکی ددهقان

درګوهرلاس کښې دخان

دوطن محبت

دوطن په محبت باندې قسم خورم
چې دځان له غمه زيات دوطن غم خورم

دوطن دشرف سپريم نه وېرېږم
که دتوروګذارونه دم په دم خورم

داخورې، غورې ګولې دې وي دنورو
دوطن دفاع کښې زه ګولۍ دبم خورم

کفن نه غواړم دژوندجاموکښې دروم
دجنت باغ کښې مېوې رقم رقم خورم

يم پرهېزدبې ننګۍ له خوراکونو
په غيرت ګټلی شی به ولې کم خورم

دوطن داعتلاتړی يم ځکه
لکه ګل هره شپه څاڅکی دشبنم خورم

زه هغه يم چې تل ننګ په وطن خورمه
هغه نه يم چې رشوت سود اوسلم خورم

چې په سرمې دوطن خدمت منلی
څه پرواده که خپل سرلکه قلم خورم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوطن پالنه

لکه شمع که ځان وسوزې په اورته

نو به هله کړې رڼا مېنه اوکورته

که فرهادغوندې دې غرونه سوری نکړه

دشيرين وطن په عشق کښې بې نامتورته

په خولوبې دتندې که آبياري کړې

دوطن دګلوباغ به کړې سمسورته

که په اوراوبوکښې تېغ غوندې غوټه شې

نو په سربه ددښمن شې هله سورته

لکه ونه که بارنکړې په سرپيټۍ

وبه نه شيندې خوږه مېوه هرلورته

که دبادپشان دې ځان کړسرګردانه

نو به وچې کړې خولې له مخ دوروته

دپښبې غوندې ځان ورکړه حلاجې ته

چې کړې پټ دخپل وطن لوڅ اوسرتورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

که دځمکې هومره لوی ېې حرکت کړه

تنبلي اوسکون بوله لوی پېغورته

دوطن آب وآبرودې که شوه تویه

په سیالانوکښې به سرجګ نکړې نورته

دا اوبه چې ته یې څکې دوطن پۍ دي

نووطن بوله په شان دخپلې مورته

چاچې ایښی په دې تي درسره خوله ده

هغه خوراو ورورګڼه دسترګوتورته

هېڅکله په بدنظرورته مه ګوره

لکه ځان دهغه هم اوسه غمخورته

په „الفت“ به بېګانه اوپردي خپل کړې

وبه نکړې دغه کارپه زراوزورته

ګرانه وطنه!

ګرانه وطنه! څومره زیبایې

جنت دځمکې زړه ددنیا یې

ښاغلی تاج ته دایشیایې

وړدستایلوته په رشتیایې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لعل وګوهرشته ستابدخشان کښې

تمدن خورشوستا په جهان کښې

ننګيالی تادی هروخت روزلی

ښه ښه ځوانان دی تازيږولی

کارنامي ستادي تاريخ ساتلی

ستافرزندان دي څومره غښتلی

زمريان پراته دي ستاپه لمن کښې

تل پسرلی وي ستاپه چمن کښې

دوطن ورونوبياشئ راپورته

دښمن پري نږدئ خپل کلی کورته

دتوري غږ موتللی هرلورته

څوک تينګيدی شي زمونږه زورته

مونږ دي مات کړي دپرقوتونه

مونږ لاندي کړي دپرهيوادونه

ښاغلی نسل دآرين يو

يوموذهب دی ديووطن يو

فخرمويودی لکه يوتن يو

مين په هرګل دخپل چمن يو

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاه اووطن نه ته ول قربانیږو
ځای دغیرت دی کله دریږو

دوطن خاوره

چې کېمابوټی پسې ګرځي څوک په سمه اوغر

دوطن خاوره ده کېماورکړئ سراغ اوخبر

له سپېروخاوروپیداکیږي څه چې غواړي بشر

که زحمت واخلي په ځان باندې اولري څه هنر

په کاراوزیاربانډي له توروخاوروزرجوړیږي

دکاریګردلاس تېاکونه ګوهرجوړیږي

ستاکه خوراک دي که پوښاک واړه له خاوروپیدا

حیف وافسوس دی که آباده نکړې خپله بېدیا

یاپرېږدي خاورولاندې پټ خپل معدنونه وړیا

څه چې لری وایې خلې ته په ګران قیمت له بل چا

نفت په کاله کښې تاپیپونه ګرځول ورپسې
اوبه منګی کښې وې ته تږي ګرځېدلې هسې

وړی زمونږدي اوشړی اخلوله بل ځنې تل

پوټکی زمونږ دی جوړوي ترېنه بوټونه یوبل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلان زمونږدي بويوي پې دپرديوبلبل

هرڅه لرو خو ده خالي زمونږلمن اومنګول

راشئ چې وغږووسترګې شاوخواوګورو

ښکته اوپورته سمه غرخپله صحراوګورو

خلق غرونه کينې پکښې رازراز خزانې لټوي

زمونږ ځوانان پکښې دسوو وچې خادې ټولوي

څه چې پيداکړي هغه اخلي خپلې شپې تېروي

ځمکه که کينې نورڅه نکړي جنازې ښخوي

نوروله وسپنې فولاد اوماشينونه جوړکړه

مونږ ترې ناقص اسباب اوپخ لرونه جوړکړه

سپين غر

چاويل چې کوه قاف نه هغه خوا يوه کلا ده

ښاپيريان پکښې اوسيږي پکښې بل شانته هوا ده

پيره داريې يوسپين ديودی ورنه وپره د هر چا ده

څوک پردی نشي ورتللی لاريې سخته ده بېشانه

داقصه مې اوريدلی په يووخت کښې وه له چانه

اوس پوهېږم هغه سپين ديو   داسپين غردی ننګرهارکښې

دخيبرله دروازې نه   دې خواپروت دی سخته لارکښې

بې پښتونه بل څوک نشي   ګرځېدلی دې ګلزارکښې

چې له شنوزمريوډک دی لري هسې لوی ځنګلونه

په هواکښې يې تل ګرځي سپين بازان کوي ځارونه

ښايسته له هروطنه   اوله هرملکه زيبادی

تورنښترېې توري زلفې   تک سپين مخ يې دليلادی

سپين سپيڅلی ښکاره کېږي   ته به وايې سپين سبادی

دسپوږمۍ اودنمر کوردی ځکه هومره دی روښانه

هرسحرېې له کنډوه نمرراخېژي له آسمانه

پاس دغره په سرځلېږي   تجلی دپلوشوده

نمرسپوږمۍ پکښې ځان ګوري   آيينه دپرښتوده

تکه سپينه ړڼا برېښي   درحمت دنورورشوده

هسې ښکاري لکه داچې دملکوکوه طوروي

له اسمان نه ورېدلی په دې ځای سپيڅلی نوروي

دجنت دباغ ورمۍ دي   چې هروخت دلته لګېږي

درڼوستوروډيوې دي   پکښې هره شپه بلېږي

له صياده ويره نشته   زرکې خاندي هوسېږي

دپښتون لويه ځانګوده کاڼوګټونه تياره

خدای دې نه کاچې پردی به کله مومي ورته لاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

هرې خواته يې بهېږي جړوبی اوابشارونه
دشرابو اوعسلو پکښې شته دي ډک رودونه

ښه لمن لري سرسبزه پکښې مېشت دي ولسونه
ښايسته ښې منظرې دي ښتانه يې ننداري کړي

دسپين غره تورې لښکرې دنښتروبې پېرې کړي
دامتل دی پښتونکښې په لوی غره دخدای نظروي

دسپين غره دپاسه ځکه تجلی شام وسحروي
نمر لا څرک نه وي وهلی درنا هلته اثروي

کوه طورغوندې ځلېږي خوافسوس چې موسی نشته
چې الهام ورځخه واخلي هغه لوی رهنمانشته

په باغ کښې

ښکلی باغ تازه چمن ودګلانو
شين سحراوشوروشرو دمرغانو

په سل قسمه اوازونه ښې نغمې وې
هرطرف ته دبلبلوتراني وې

يومرغه ويل داخومره ښه دنياده
ښکلی بڼ تازه ګلش تازه هواده

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې شنوپانوکښې ژوند ډېرغنيمت دی

ددې باغ خوږې مېوې څه لوی نعمت دی

مګرويره ده په کارله صيادانو

له بې رحمه بې انصافه انسانانو

تنګه کړی په مونږ دوی دغه فضاده

ددوی وصف ګوره يسفک الدما ده

يوبندي کړي په قفس کښې چې ويېږه

بل په سره اوربانديې نيسي چې کړېږه

کاشکې نه وای پيداشوي انسانان

دادسختوزړونوخاوندان

له بل لوري ورته غږشو داخه وايې

ته چې دغه شينکی بڼ دارنګه ستايې

داخوخپله هسې نه دی پيداشوی

انسان ډېرزياراوزحمت پکښې ويستلی

که انسان نه وی دا باغ وچه ميره ده

ښايسته کړی خوانسان دا منظره ده

بې باغبانه دغه باغ نه پاتې کېږي

داګلش په سپيره ډاګ باندې بدلېږي

په جهان کښې که بې رحمه صيادان شته

ورسره ډېرزيارويستونکی دهقانان شته

که يوويني تويوي اوخونريزي کړي

بل په کارکښې شي خولې عرقرېزي کړي

ديوه لاس کښې که توره اوتوپک دی

دبل لاس ګوره تناکوڅخه ډک دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ای په سروګلومینو نندارچیانو
هېروئ مه کاراوزیاردباغبانانو
دهقانان لري په تاسوډېرحقونه
دهمدوی دلاس پیدادی داګلونه

آزادي

په شړی کښې ښه یم زه آزاد فقیر
نه وریښموکښې چینجی غوندې اسیر
په خمتاکښې حرازاد ښه دی سل ځله
له غلامه چې لباس یې وي حریر
دوژغنوپه کېږدی کښې که آزاد یم
یووېښته به یې ورنکړم په کشمیر
په ویجاړه کښې مرغه ځاله کښې خوښ وي
په قفس کښې دسرو زرووي زهیر
چې مرغان په هواوینم چرګ په ځمکه
راته یاد داسارت شي بدتاثیر
همېشه اسیرمرغه دي خوړل شوي
اوبنکې یې بالښت دخان اومیر
له لیندی داسارته چې ځوک خلاص شي
بې وزروپه هواځي لکه تیر

(c) ketabton.com: The Digital Library

دزړه شکوه

ګلونه ډېردي ګلرخان نشته   دګلوخواکښې بلبلان نشته

ننداري شته دي سترګوردپاره   دسترګوروقدردان نشته

مطلب دپاره تګ راتګ ډېردي   مینه پالونکی آشنایان نشته

په باغ وبڼ کښې تازګې ګورم   تازه فکرونه نن زمان نشته

دلوبومنډومیدان جوړشوی   میدان دفکردجولان نشته

په ادیرو به ګلان راشنه شي   په مړوتاثیرنوردباران نشته

په خوله ډېرښه دی زړه پې ښه نه دی   ښه فکر نشته ښه ګمان نشته

مین په ګټه زړه شي دګټې   سنګدلان ډېردي موم دلان نشته

دزوراو زروغلامان ډېردي   دلته دزروصاحبان نشته

هوا هوس کړه خلق مریونه

آزاد هوس نه یوانسان نشته

دژوند ډیوه

شپه دوصل وه مجلس ودیارانو

دمینو د دردمنو رنځورانو

دژوندون ډیوه دعشق په اور رڼا وه

دخلوت کورکښې دحسن تجلاوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې کتل مې له کوم لوری پتنګ راغی
لوغړن او تلولی په غورځنګ راغی

ډیربېتابه و چې ځان ستي په اورکړي
سمدلاسه ځان په اوربانديې نسکورکړي

دتن پېتی له خپل ځانه کاندې لرې
کړي پیداځانته دروح نورې وزرې

کوم زړه سواندی ورته ویلی ګوره سوزې
ژوندون ښه دی په دنیاکښې یوڅوروځې

دومره پاتې شه چې ووینی سباته
په رڼاورځ یوځل وګوری دنیا ته

پتنګ ووې زه مین په دې رڼا یم
له قدیمه په ډیوه باندې شیدایم

زما ژوند لکه ډیوه دځان سیز ل دی
ځان ساتل له سوزېدونه مړه کېد ل دی

ډیوه هغه وخت ژوندۍ وي چې بلېږي
مري هغه وخت چې له اورخخه بېلېږي

زمونږ مرګ اوژوندله نوروفرق لرینه
له سېزلو نه نجات دی زمونږ مړینه

سوزوساز د زندګۍ ښه تماشاده
بې رڼا اوسېدل مړینه اوفناده

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه دعشق له نوراوناره نه ويريږم
دخليل په شانی سرولمبوته لويږم

پسرلی راغلی

باغوانه زيری مې دربانډې پسرلی راغلی
وخت دګلانواوموسم ډېرګلالی راغلی

داپه سحرکښې غوړېدلی دګلاب غوټۍ ده
که دښادۍ په ورځ دسروزروتالی راغلی

دغه شنې پاڼې دې چې ځان پکښې سوسن پټ کړی
که له جنته دخلعت ښايسته کالی راغلی

بلبله ګرزي خپل پردی باندې دازيری کوي
چې ګل ته ګورئ بيازماښايسته لالی راغلی

اوزي صحراته ښايسته جونی ګلانوپسې
دفرش دپاره غرورغوته شنيلی راغلی

بيا د"الفت" اومحبت ناري بلبله وهي
په ګرمجوشۍ کښې بهارخومره بريالی راغلی

دبهار فیض

پسرلی بیاراغی وطن ته له فیضانه سره
بیایي راوړی ډېرګلونه دي له ځانه سره

په یوه میاشت کښې ګوره حمل[1] په غوایی شي بدل
پسرلی دغسې کومک کړې له دهقانه سره

واړه جهان ګل وګلزار شه دبهار له فیضه
مینه پیداشوه دهرچا له دې جهانه سره

په غرو رغوکښې دګلانو چمنونه وینم
سل آفرینه په بهار له دې احسانه سره

دغوټۍ زړه په باغ کښې تنګ شه دصحراپه ارمان
ریدي دامان ته دي وتلي ارغوانه سره

زمکې آغوستی سرترپایه شنه جامه دجنت
ځکه سیالي کوي له شنه ډنډ داسمانه سره

چې شنه پټي سمسورباغونه دلته هلته وینم
دهقانه ستا دې کور ودان وي له باغوانه سره

---

۱ : دپسرلی لومړی میاشت حمل او دوهمه ثورده چې حمل په لږ لفظي تغیرورغومی اودګېډی بچی ته وایې اوثور دغوایې په معنی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخزان سندره

خزان راغی رنګ وبوی لاړه له ګله
ځکه چېرته غلی شویده بلبله

داشني پاڼي ورځ په ورځ ګوره زيړيږي
سرسبزي اوتازه ګي يې وبايلله

پاڼي ريږدي لکه زړونه دخوارانو
دخزان سړه سيلۍ ولګېدله

زيړي پاڼي چې ريږي خو رالوېږي
ځکه اخلي رخصتونه يوله بله

هغه پاڼه سيلۍ ويوړه کومې خواته
چې زما اوستا په سرسوری کېدله

او س کابل دخوارغريب ټاټوبی نه دی
ګذاره په دې هواکښې شوه مشکله

له کابله د خوارانو کډې ليږدي
ننګرهاره! ته اوس ښه يې له کابله

چې هرڅوک پناه دروړي په بده ورځ کښې
ته يې ساتې ديخنۍ له چپاوله

ستاا وبه لکه غومبسې چيچل نه کا
ستا هواده بې آزاره معتدله

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاساتلی تازه ګي اوسرسبزي ده
دګل پاڼه دي خزان نه وژغورله
دکابل خوبان طواف ستادګلشن کړي
ګل دي اخلي خراجونه له وربله
بېدایان دي هم هواته هوسېږي
درروان دي ګرنډيوکښې په ځغله
تل سمسوراوسه لغمان اوننګرهاره
برکت اوخیردي زیات شه یوپه سله
زیړنارنج دي په شنوپاڼوکښې داوایي
په خزان کښې مې بهارګوره عاقله

دمني خاطره

دخزان تابلوري څومره رنګونه
راشئ! وګورئ دزیړرنګ عالمونه
داچې باغ کښې طلایي رنګونه وینئ
که په وهېږئ خپل قيمت نښيي باغونه
☆ ☆ ☆
خزان راغی منظره دباغ شوه بله
ونوبوټووطلايي کړه جامه خپله
په طلاؤکښې ډوب شويدي باغونه
په دولت مینه مه ګوره ورځغله
☆ ☆ ☆
ساړه راغله زیړې پاڼې راتوېږي
سورتنور دغريبانوپرې تودېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ګرمۍ کښې که يخ سيورى دراحت و
په سړوکښې سره لمه ده چې بلېږي

☆ ☆ ☆

کله ګل کله مېوه وي په باغوکښې
کله سيورى کله اوروي په دېروکښې
کله پاڼي دي په کارکله لرګى
هرخه شته دي دباغونوپه کوروکښې

☆ ☆ ☆

په وربل باندې ګرد

خاورې شومه نومې ځاى پاس په وربل شه
له دې رشکه په ګلشن کښې مړاوې ګل شه
دلاله زړګى شه تورله ډېره غمه
له ناکامه دصحرالورته مايل شه
نرګس زېړشه له ارمانه شينکى باغ کښې
چې داځاى وحق زما ولې دبل شه
آسمان هم له قهره شين شه چې داولې
په معنې کښې جګ له مانه يوپه سل شه
دعاشق بري په عجزاوپه نياز دى
چاچې کړله سرلويى راته خجل شه
زاهدقرب غوښته په زوردعمل باندې
همدغه عمل دده مخکښې حايل شه
داخاکي تن چې چاخاورې کړپه عشق کښې
د ,,الفت“ په ژبه داسې وستا يل شه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحسن جلوه

په غروردحسن نمروخوت آسمان ته
ژرراپرېووت چې پې ستا ښه بشرولید
دنرګس سترګي خوستا په لورکړې دي
په ګلشن کښې مې چې نن مازدیګرولید
نه تنهابلبل له عشقه ناقراردی
سرګردان مې نسیم هم نن سحرولید
دعشق دام دی هرطرف ته غوړېدلی
خوپکښې مې بندصاحب دنظرولید
په طلسم رانه حسن زړګی وړ
نازمکیزکښې مې دسحراثرولید
راځرګنددعشق قوت اوزورشه هله
چې محمود غوندې سلطان مې نوکرولید
دواړه وروځې یې لیندې بانه یې غشی
مسلح مې نن دحسن افسرولید
لاربښودونکی که دعشق درته په کاروي
ما ,,الفت" ددغې لارې رهبرولید

ملت او مملکت

یوه باغ کښې وې ولاړې ډېرې ونې
هره پانه یې لایقه دستاینې
خواپه خواغاړه په غاړه خوله په خوله وې
له یوې خاورې پیدادیوکاله وې

(c) ketabton.com: The Digital Library

له يوي وياڵې اوبه ورته راتللې
په يوه هواکښې ټولې لوېدلې
ددې ټولوي وخزان اويوبهار و
ښه اوبدې وشريک يوېي واکدارو
ځينې جګې ځينې ټيټې کوزوپاس وې
لکه ګوټې ديوه وجوددلاس وې
چامېوه لرله چا ښايسته ګلونه
دچاسيوري و ډېرښه دچاقدونه
چنارلوی وشفتالو لکه ماشوم و
دمڼې اوناک توپيرله ورا معلوم و
له يوه سره لويي وه نورخه نه و
بل سره رنګونه ښه خوندونه ښه و
دمرغانونغمې وې پکښې خورازه

هرمرغه موپېژانده له خپل اوازه
رنګارنګ ګلونه و يوه چمن کښې
لکه وي چې ولسونه په وطن کښې
هريوبوټی پخپل ځای کښې سربلندو
دباغبان سترګوکښې هريوارجمندو
په حقونوکښې يې نه وخه توپير
ماليارو په هرې ونې ډېرزهير
يوله بله يې په هرحال کښې شرکت و
په تمامه معنی يوصحيح ملت و
لکه باغ يوملکت وګڼه وروره
پکښې هرقسم ګلونه بوټي ګوره
ونې ډېرې خوباغ يودی که پوهيږي
که کوي بل رنګه فکرډېرغوليږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه سکه وروڼه لري بېل بېل نومونه
بېل رنګونه بېل ږغونه بېل خويونه
مګر دواړه او سېدونکی ديو کوروي
ديوې سترګې په کورکښې سپين او توروي

لوی افتخار

زمانه ږدي په هغه سر دافتخار تاجونه
چې يې په سروي رسولی ډېرمشکل کارونه
په ډېرې لويې قربانۍ پيداشي لوی حقونه
خوشې په خوشې هېڅوک نه کټي درانه نومونه
کارونه ډېر دي خوهر کار ګوره شهکارنه دی
له خپله سره تېرېدل څه اسان کارنه دی

سرورکول دخپل ولس دسردارۍ دپاره
داستبداد او استعماردبربادۍ دپاره
دحق ګټلو او دخپلې آزادۍ دپاره
دننګ ناموس دحفاظت او سرلوړۍ دپاره
هغه ګران کاردی چې ښاغلي ننګيالي يې کوي
په آزادۍ مين ځوانان او توريالي يې کوي

مري عالمونه هره مړينه افتخارنه دی
دهرچا مرګ دشجاعت او عشق يادګارنه دی
دپتنګ مرګ دمچ مېږي مرګ غوندې خوارنه دی
په هېڅ مذهب کښې برابر حلال مردارنه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمنصورمرګ به ستايل کېږي په دنياکښي مدام
په هرنظرکښي به حقيروي مرګ او ژوندد غلام

په ځان وژلوکښي ژوندون دنام وننګ وينمه
لوی افتخاردآزادۍ دپاره جنګ وينمه

دېره شانداره کارنامه په هغه درنګ وينمه
چې دمظلوم لاس دظالم په وينو رنګ وينمه

هلته چې ظلم، تجاوز، فرعونيت وي ولاړ
په مقابل کښې پې همت، ننګ وغيرت وي ولاړ

حقيقت تريخ دی مګرزه انکارکولی نشم
جهان مې وينې چې زه ځان قربانولی نشم
دپښتنو درانه نومونه ښه ساتلی نشم
دپنجابي مخکښې په برېتولاس وهلی نشم
ډېرپورته ګورم چې دپلارنيکه يادګارته ګورم
ډېرښکته ګورم چې خپل تيټ ژونداو روزګارته ګورم

اوس له پښتو نه دچاويره دچاډارنشته
هغه غيرت هغه هيبت هغه وقارنشته
په زروتنوکښې يوتن هم فداکارنشته
ځکه په حق دپښتنو باندې اقرارنشته
هغه به څه وي چې خپل حق په چامنلی نشي
يادخپل حق دپاره ځان قربانولی نه نشي

په باجورباندې راغلی څه بلاوينمه

له باجوړنه جوړه شوی کربلاوينمه

په پاک نامه دېره ناپاکه ناروا وينمه

دبل په زورمسته مغروره مارشالاوينمه

دباجوړپه کلى کورکه نن بمونه اوري
دباجوړيو په مړانه رحمتونه اوري
پښتونستان هم اراده داستقلال لري
دمراکش په شان په مخکښې لوى جنجال لري

لکه تونس الجزايردمظلوم حال لري
هغه مقصداوهغه فکرهغه خيال لري

خوپښتانه په قربانۍ کښې لږ نيمګړى وينم
دغه دتېروخت توريالى ځه قدرسترى وينم

ويده ګوجر

دسيندپه غاړه په شنه ورشوکښې
ګڼوځنګلوکښې په شنو دروکښې
يو دوه ګوجرومېښې پوولې
هريوه خپلې مېښې روزلې
نه يې بل کارونه نورغمونه
نه ورسره و نورنورفکرونه
تمامه ورځ به دمېښه وځارو
دشپې به هم لاويښ اوبيدارو
پس له ځوورځووخت دلنګون شه
پام دګوجرو زيات له پرون شه
ځوک چې ساتونکى اونګهبان وي
يوساعت خوب يې زيان اوتاوان وي
هغه هېڅکله نکړي خوبونه
غفلت لوى عيب وي له يوه شپونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګوجرو ځکه شپې روڼولې
شپې يې په وينښه سباکولې
وروسته دخوشپوله بيدارۍ نه
ګوجرستومان شوه له بېخوبۍ نه
خوب ډېرغالب شه په دواړو باندې
لکه غليم چې هجوم وکاندی
يوتن خوب وبوورنصيب يې خوارو
هغه بل وينښ و بخت يې بيدارو
د دواړومېنې وزيرېدلې
سپوږمۍ اوستورووته کتلې
چې وينښ ګوجرکړي مېنې کتې تولې
له خپلومېنې ولاندې راتولې
څه يې چې تول کړه هغه يې خپل شوه
نرکتې واړه دهغه بل شوه
هغه چې وينښ شوسباله خوبه
ويې ليدله دارنګه لوبه
تپوس يې وکړله خپل ملګری
دامې په برخه څه رسېدلی
داسې قسمت ته خوحيراني ده
دارنګه برخه نه آسماني ده
ملګری ووی چې خوب کوينه
مېنې يې نه نرکتې راوړينه
څوک چې پاسبان وي اوکړي خوبونه
وريې جوړشي بيامتلونه

ناڅاپي کاڼي

يوه ويله چې ماپه عمرکښې آسمانه
چاسره بدنه دی کړی بې احسانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

احترام مې تل ساتلی دانسان دی
شفقت مې مدام کړی په حیوان دی
ښه مې کړی خوک مې نه دی آزار کړی
رانه خوښ دي همسایه اوټول وګړي
بدمې چاته کله نه دی رسېدلی
په درنه سترګه مې هرچاته کتلی
په دې حال کښې هم زه روغ نه پاتې کېږم
دتقدیرپه غشی بې ګناه لګېږم
یوناڅاپه راځي کانې له هوا
نلري دبې ګناهوڅه پروا
لوېږي زما په سرله لاسه دتقدیر
په آزارکښې زما نه کوي تقصیر
بې سببه رسېږي راته ضرر
تصادف دی بېشعوراوبې خبر
ماکوم بدکړی چې وینمه جزانن
زه دچاله لاسه وکړمه ژړانن
بل پرې غږکړخبرنه یې له خپل ځانه
شکایت کړې له تقدیراوله آسمانه
تا به هم کله وي کانې غورځولی
یوناڅاپه به په چاوي لګېدلی
درپه یادکړه ټول جزیات دخپل عمل
دی دهرچاخپل عمل دلارې مل
کایناتوکښې دی پروت ښه انتظام
سنجیده دي دتقدیرواړه احکام
بې شعوره چې ونه ګڼې فلک
مقرردی هریوکارته یوملک

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې رسيږي درته هرڅه لړاوډېر
دهغه سبب وي پټ درنه ياهېر
ته يې بولې بې سبب اوبې علته
خبرنه يې دتقديرله پټ حكمته
بدمدام درته له خپل لاسه رسيږي
اورله خپلې لمن شامدام لګيږي

ښه رسيږي درته تل له لويه خدايه
چې راضي نشې هېڅكله له همايه
ته پخپل عمل لانورهم نګران شه
دتقديرپه كارو باندې نېک ګمان شه
چې سړی لږڅه په فكردتحقيق شه
خپلوټولوحركاتوكښې عميق شه
ورپه يادشوه يوه ورځ چې ده بې پامه
غورځولی ويوكانړی له خپل بامه
يوناڅاپه ولويدلی په چابانډې
چې ولاړوبې خبره تېرېدلاندې
همداكانړی وهغه سړی ساتلی
له خپل ځان سره يې ډېروګرزولی
چې پرې واخلې انتقام له هغه چا
چې بې دی وپرې ويشتلی بې ګناه
لاس يې برنشوو موده شوه ډېره تېره
قهريې سوړشوولې ځه تېره په تېره
زه هغه ومه ويتشلی خوپه سهوه
ښه به داوي چې اوس وکړم ورته عفوه
نوويې كانړی له خپل كوره كړګذار
خبرنه وچې راځي څوک په دې لار

(c) ketabton.com: The Digital Library

پري لګېږي هغه څوک چې په خطا
خلق ولي اوځان بولي بې ګناه
دقدرت كارونه واړه دغه شان
په تدبيراوانتظام لري جريان
بې احتياطه كه څوک وکړي حركت
كه دى نه وي بل هم نه دى ملامت

له تقديره شته هرقسم تلك
دمظلوم انتقام اخلي تل فلک
ته جزاله خپل عمل سره تله
كه دې ولېدتفاوت وكړه ګله
نه اوبدانسان ټول دى په حساب
بې سببه چاته نه رسي عذاب
مكافات وي له عمله څني زيات
يوپه لسه لري اجرحسنات
خوجزا دبدونه وي تېټ وپاس
په احتياط خوځوه دلته پښه اولاس

څه چې وكړي هغه به ريبي تل
هرڅوک اوري په جواب كښې خپل ويل
داحسان جزابه ووينى احسان
دبدى جزابه هم دركړي آسمان
نوردې خوښه چې اغزي كرې كه ګل
بې كرنې مه كړه طمع دحاصل
تفاوت لري حاصل كښې هره څمكه
ته دې خپل زړكى دكردپاره ښه كه
پكښې وكره ښه تخم د„الفت“
نو به ووينې له هرچامحبت

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خپل خدای سره اخلاص په زړه کښې ساته
له مخلوق سره یې هم کړه مینه زیاته

ټګی اوریا

تادکوم فرعون دظلم سحرمات کړ
چې په لاس کښې ګرځوي ښکلی امسا
د کاغذ په ګل بلبلې نه ټولیږي
راشه پرېږده نورکارونه دریا
اورلړونی غوندې سوی اوتک توریې
امیدمه لره دخپلې زرغونتیا
ښه اوبدحق وناحق چې معلوم نشي
توره شپه ده ورته مه وایه سبا
چې له نوکه ترکوتیه ټول غرض دی
دانسان په نوم یادیږي څه بلا
خپله ګټه اوضررخیروشربولي
دانسان دقضاوت دغه معنا
انسان څوک دی زه یې دومره پېژنمه
چې حیوان نه بېلوي ځان په وینا

(c) ketabton.com: The Digital Library

حق ناحق کړي باطل حق کړي په ويلو

نوم پري کښيږدي درواونارو

عقل څه دی منطق څه دی حکمت څه دی

غول ديوه بل په هغه دا

کله خوښ کله غمجن کله حيران شم

دادنياده ګډه وډه تماشا

په حراموناروا سړی ته ورشي

څه لولی اوبې حياده دادنيا

عاقبت

عاقبت به يې سېلاب داوبنکويوسي

چې خواران اوغريبان چاژړولي

نن سبا به داقبال له تيلی کوزشي

چاچې ستړی اوستومانه ځغلولي

زمانه به يې دنورو خندنی کا

چې يې هروخت په خوارانو دي خندلي

شنه چمن کښې به په ګلوخزان راشي

بلبلان يې چې په باغ کښې ژړولي

له دي خړآسمانه هروخت ږلی اوري

وري سېلاب دزمانې واړه ښاغلي

دښايست بهارخو ورځې وي دنياکښې

بياله نازه راکوزيږي نازولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې دهرهرثه تلوني دي پوهېږم
ځكه ماترېنه لاسونه دي وينځلي
هريوباغ چې راسپېرلی دي ګلونه
دخزان سيلۍ فی الحاله رژولي
لمر، سپوږمۍ ددې آسمان پـه ثوكرته

تيټ وپاس خړاوروښانه ماليدلي

ځكه مازړه بل عالم پورې تړلی

دی دنيا ته مې پـه بل نظركتلی

زما حال

تپه تياره ده زه رڼا ته انتظارلرمه   ثومره ډېركارلرمه
يمه پښيا بل اوپه لاركښې خنډوخارلرمه   بيړه تلوارلرمه

ملګري تللي زه وېده پاتې بېدياكښې يمه   غره اوصحراكښې يمه
واړه سپاره دي يوزه پلی پـه شابارلرمه   يوګوډې جوارلرمه

نورپه موټروكښې پـه منډه لكه برق تېرېږي   پـه لاركښې نه درېږي
زماپه مخكښې دی ګوډ خرتل خبردارلرمه   خداېږو ډېرعارلرمه

هرچاپه برق باندې كوټه كړله توده اورڼا   هم راډيوپرې ګويا
زه لاتراوسه دتيلی پـه دكان كارلرمه   ورته جارجارلرمه

هريوميدان كښې دی ولاړكوي اظهاردكمال   اودخپل جاه و جلال
زه هيڅ شی نلرم پـه تېروافتخارلرمه   دمړوشمارلرمه

لاس اوپښې سترګې لرمه شم هركاركولی   زياراوزحمت ويستلی
كسب وكارنكړم چې غني دولتمن پلارلرمه   پرې اعتبارلرمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دامیدرڼا

نوی دوردی راغلی — یوه نوی رڼا وینم
دازوړحال نه پاتې کېږي — چې دوخت تقاضاوینم
توره شپه پـه ختمېدوده — رڼا یې دسبا وینم
نوی ژوندراځي هرکوره — نوی نوی هوا وینم

تحول دی چې رادرومي دافغان اوپښتون کورته
ښه موسم دتکامل دی ځئ چې ځودکمال لورته

زما نه راوړي هروخت کښې — نوی نوی پیغامونه
معلم دزماني تل — راکوي نوی درسونه
دادنیا یوپوهنتون دی — شاګردان یې ولسونه
تا څه زده کړه له دي عصره — ای افغانه ای پښتونه!

امتحان دې دېرنږدې دی چې به څه درنه جوړیږي
هغه ورځ ده اوس راغلې چې احوال دې معلومیږي

سوال دمرګ او دژوندپېښ دی — مګرستاپوهول ګران دی
ته لاپروت یې په تیاره کښې — نورسپوږمۍ ته ځې روان دي
داسې ژوند دی ستا په برخه — چې نورتول تري ګرېزان دي
لږ څه وغوړوه سترګې — چې ته څه یې نورڅه شان دي

ستا په مخ کښې لا خره وینم خاروی ځي له تانه واړندې
ستا رفتارکه همدغه وي خره به وخاندي دربانديې

لمره!

په سپین مخ دي دهجران شپه سباکېږي
په رڼا دي زموږ مخه رڼا کېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

باغ وبڼ ددې جهان په تاسمسوردی
بې له تادځمکې مخ چې ګورم توردی

نتیجه ستا درڼا زمونږ ژوندون دی
ستا نظام ته حیران شوی افلاطون دی

تاکتلی په تاوده نظردنیاته
داجهان دې ښایسته کړی دی هرچاته

زمونږ زړوکښې ایښی تادژوندګرمي ده
ورکه کړی تازمونږ هره خامي ده

ددې ځمکې هریوبوټی لویوې ته
دباغوخامې مېوې راپخوې ته

لویول اوپخول ستا مشغولاده
ستااثر لاندې خدای کړی دادنیاده

سپینې واورې دې اوبه کړې غرو رغوکښې
بیادې کړه روان رودونه په شېلوکښې

تادا ورځې کړې رڼا زمونږ دپاره
چې مونږ واخلوښه حاصل له خپله کاره

دا وطن دی ستامشرق ته زمونږ لمرېې
ته په اصل کښې غټ ستوری دباخترېې

ځکه دلته ستا تاثیرله بل هېواده
یوپه لس وینم زیات دژوندبنیاده!

پیداشوي په دې ځای کښې آرين دي
دپوهانوښه ځانګوهم داوطن دی

آبادي دبلخ هرچاته ده څرګنده
له زړو آثارودکه ده داکنده

نورومونږ ځنې اخیستي تل الهام دی
مونږ دپرمخکښې آباد کړی خپل باګرام دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

تالیدلی دی بامیان اوهده دواړه
درته ګوري هندوکش په هسکه غاړه
خیرخانه ده که غزنی که سرخ کوتل دی
منډی ګک اولښکرګاه روښان مشعل دی
وه زمونږ ډیوه په هروخت کښې روښانه
درویزه کړی هرچا زمونږ له خوانه

دوطن ترانه

وطن دی کورزمونږ دسترګوتورزمونږ
اوبه یې دي لکه شودې دخپلې مورزمونږ
وطن دی کور زمونږ
دوطن خاورې دي زر، ترې پیداکیږي ثمر
دی نمک خوردې وطن پلاردی که مور زمونږ
وطن دی کورزمونږ
که یې آباد نکړوخپل ځان به ښاد نکړو
ددې کاله ده خرابې یولوی پېغورزمونږ
وطن دی کور زمونږ
په کاراوزیارد هرچا جوړیږي ښکلی دنیا
دوطن سترګې منتظرې دي په لورزمونږ
وطن دی کور زمونږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

راشئ چې وکړو خدمت په ځان قبول کړو زحمت

کوي خدمت دخپل وطن ګاونډیان نورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

راکوي مونږته وطن هرڅه چې غواړي بدن

آب ودانه ده دوطن قوت او زور زمونږ

وطن دی کور زمونږ

په مونږ حقونه لري هرازپورونه لري

بایدچې داحق کړي اداوروروي که خورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

وطن محبوب دی زمونږ ،وطن مطلوب دی زمونږ

که پې ونه ساتوله نورو،مخ دی تورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

په دې هوا لوییږو په دې مینا مستیږو

خدای دې مدام لري دا باغ وبڼ سمسورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

دافغان ترانه

تل دې سرونه زمونږ اوچت وي

تل دې ساتلی پت اوعزت وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هروخت دې دلته شان وشوکت وي

ننګ وغیرت دې زمونږ دولت وي

دوطن عشق دې وي زمونږ زړوکښې
ځاى دې دده وي دقام ليموکښې

تل دې افغان وي تل دې افغان وي   بيرغ زمونږ دې لوړ په جهان وي

افغانستانه تل دې ودان يې

له غليمانو دې په امان يې

ته دې سرلوړى تل په جهان يې

زمونږه ځان يې په مونږه ګران يې

هرځه به ځاركړو ستا له هوانه

ستاله عزته له اعتلانه

تل دې افغان وي تل دې افغان وي   بيرغ زمونږ دې لوړپه جهان وي

په حق مين يو د حق په خوايو

دښمن دظلم دناروا يو

آزادي ستاتو آزادي ستايو

سرپه وطن ږدو په ننګ فدايو

نه ظالمان يونه مظلومان يو

ښاغلي نسل مونږ دافغان يو

تل دې افغان وي تل دې افغان وي   بيرغ زمونږ دې لوړپه جهان وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیوالی ترانه

دیوه وطن اولادیو   تېرله سره په هېواد یو
دافغان په نامه یادیو   بختوري‌وچي آزاد یو

دا وطن دی په مونږ ګران
داوطن دی دافغان

په یوه نامه یادیږو   په یوه بېرغ ټولیږو
یوله بله نه بېلیږو   په یوه وطن ځاریږو

ټول منو دخدای فرمان
داموعهداوپیمان

آزادي زمونږ لېلاده   آزادي په مونږ شیدا ده
راسره لویه سودا ده   په لوی خدای زمونږ ویساده

ساتوخپل شرف اوشان
دوطن نام ونښان

دمعارف ترانه

دجهل دوره تېره شوه داعصردعرفان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

په حق پسې روان یو   دعلم پتنګان یو   دجهل دښمنان یو

لښکردمعارف یولوږزمونږ نام ونشان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

په زده کړه اوښونه   دحق کووپالنه   دخپل وطن روزنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ ګرانه وطنه داموعهداوپیمان دی

بې علمه ژوندون ګران دی

دعلم په ځانګوکښې دعقل په کوخوکښې په غېږه دپښتوکښې

لوی شوي یومونږ واړه خپل وطن رابانـدي ګران دی

بې علمه ژوندون ګران دی

روان مخ په رڼا یو مین په اعتلا یو دهرمرض دوایو

په لوړدترقی ځو رهنمازمونږ قرآن دی

بې علمه ژوندون ګران دی

دغیرت سندره

مونږ پښتانه یو د غیرت په ځای کښې سرورکوو	هم مال ل وزرورکوو
دظالمانو جواب هروخت په خنجرورکوو	ورته خبرورکوو
مخ ګرځول دجنګ میدان نه مونږ ته دین نه واېي	ملی آیین نه واېي
مونږ خپلوتوروته دسرووینوجوهرورکوو	اب دخطرورکوو
وطن ساتنه حق پالنه وظیفه ده زمونږ	دافریضه ده زمونږ
دخپلواکی درس خپل اولادته مکرر ورکوو	دغه هنرورکوو
سرورکول دخپل ولس دسرداری دپاره	دآزادی دپاره
دپښتون کاردی ځکه لاس کښې توره سپرورکوو	زړه زرور ورکوو
تجاوز نه کووپه نوروباداري نه کوو	ستمګاري نه کوو
دښه سلوک امتحان هرچانه بهتررورکوو	په وطن سرورکوو
دآزادی دښمن چې هرڅوک وي ناښاددې وي	خواروبرباد دې وي
مونږ دپنجرې اسیرمرغه ته بال وپرورکوو	آزاد وزر ورکوو

(c) ketabton.com: The Digital Library

استعمارچيان

جالونه شته داມونه شته بانسې لري تازيان لري
پښتونه ستا نيوو لره مارشال دپاکستان لري

سيسۍ ولي هوسۍ ولي وړې وړې مرغۍ ولي
ددوی له دامه خلاص نه دي هغه سيندچې مايان لري

دوسپنوپنجرې لري قفس غوندې کوتې لري
له بې ګناه مرغانو نه بېشماره اسيران لري

غرڅه ترې تښتېدی نشي مرغه ترې الوتی نشي
هيڅ وارېې خطانه دروميي پخې سترګې ښکاريان لري

که زاڼې په هواکښې وي که زرکې په خنداکښې وي
هيڅ رحم په چانه کوي سخت زړه لکه سندان لري

څه جال لاندې راغلي دي څه لوموکښې نښتي دي
ددوی له لاسه وينوکښې شتکی ډېرمرغان لري

نيول کوي وژل کوي په اورکباول کوي
وريتې مرغۍ په هروخت کښې په سر د دسترخوان لري

په هرپټې کښې وينمه صياد دام غوړولی دی
په غرونوکښې ليوان لري ښاروکښې قصابان لري

علم او معنا

بې معنی کله پټېږي په لباس کښې
عيب يې ښکاري په تن پټ اوکه لغړدی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښایسته لباس په غاړه دبې علمو
که هرڅومره ښکلی ښکاري تش انګړدی
که بې علمه چاپکړی سپینه ترلی
چې دبحث مجلس جوړشي رنګ یې ژیړدی
بې کمال که لري مال هرڅومره ډیر
له احتیاجه نه خلاصیږي بل ته اړدی
که اغوستی یې پوټکی دسموروي
خلق یې پیژني له سترګوچې ګیدړدی
چې عالي فکرلري اولوړهمت څوک
باور وکړه چې له هرچاځني لوړ دی
که په هرلباس کښې علم ځان ښکاره کا
د تعظیم او احترام دقدر وړدی
بحر ډک له مرغلرو چوپ روان وي
دبې آبه خلقو خوی لکه دچړدی

دپلار توره

په چت کښې وینم زړه توره د پلار
دبابا ګانو اونیکونو یاد ګار
توریالی نشته چې څه کارترې واخلي
توره بې قدره شي چې نه وي تورمار
له تیکی ډیرعمروتلی نه ده
اوس له نظره غورځولی روزګار
آب وتاب نلري جوهرنلري
بې آبه ځکه شوه چې نه ده په کار
یو وخت یې ډیرشان وشوکت درلوده
تیره خنجرونوم یې و ذوالفقار
دغسې نه وه چې دااوس یې وینم
په ډیروزړونوکښې یې اینښی و ډار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غليم سترګه سوزېده ورځينې
په غزاګانو کښې يې نه ومدار

اوس دلرګی په شان په چت کښې ايښی
نه ويني خوب کښې هغه ليل ونهار

هيڅ په کارنه ده وخت يې لاړه تېرشه
خوته يې بوله تاريخي افتخار

چې زماني نه څوک شي روسته پاتې
شي تاريخي افتخار دغسې خوار

نه ځي

درونډوالی غرونه ، پښتونواله پښتنونه نه ځي
توروالی شپو نه رڼايې دلمر شغلونه نه ځي

دآزادۍ په لارکښې سراوما ل که لاړشي زمونږ
مونږ پتنګان يوپتنګان بلوډېوو نه نه ځي

څو قرنه کېږي توره لاس کښې د افغان وينمه
د توري برېښااوس له اشعارو د پښتو نه نه ځي

دپلار نيکه څنګ کښې مو توري معلقې وې تل
دپلار نيکه تعلقات نسل نمسونه نه ځي

دبابا ګانو اونيکونو دلاس نښه ده دا
دتوري قدر زمونږ سترګواوليمونه نه ځي

د پخوانيو خوی عادت مونږ پرېښودلی نشو
د ښکار عادت د باز بانښو د اولادو نه نه ځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلـــې لمبـــې زمـــونږ پـــه زړوکښـــې کـــه مـــړې شـــويدي اوس

بيابــه تـــازه شـــي مـــړه اورونـــه لـــه ســـکرونه نـــه ځـــي
بيابـــه اور بـــل کـــړو دظـــالم اوددښـــمن پـــه خونـــه

دانتقـــام جذبـــه زمـــونږه لـــه ســـينونه نـــه ځـــي

کــــــه پــــــه برهــــــان اودلايلوفيصــــــله ونشــــــوه
غوخــــــه اوپرېکــــــړه دچړوتورولــــــه خولونــــــه نــــــه ځــــــي

ښکاري باز

بـــــــــازنيولی پـــــــــه منګولوکښـــــــــــې سيســـــــــــې وه

خونـــــــــدوره مـــــــــزه داره ښـــــــــه مـــــــــــړی وه

چـــــــې بـــــــې راوړه خپـــــــل خاوندتـــــــه ســـــــلامته

بـــــې خـــــه طمـــــع بـــــې احســـــانه بـــــې منتـــــه

چاويـــــــــل ورتـــــــــه چـــــــې ای بـــــــــازه نادانـــــــــه

خـــــــه ليـــــــدلی تالـــــــه لاســـــــه دانســـــــانه

چـــــې پـــــه لاس کښـــــې ورکـــــوې پخپلـــــه ځـــــان تـــــه

ورتـــــــــــه نيســـــــــــې دهواپرنـــــــــــدګان تـــــــــــه

ولـــــې بـــــل مرغـــــه نيـــــولی لـــــه غـــــړی تـــــا

ولـــــې ورکړلـــــه انســـــان تـــــه دامـــــړی تـــــا

تاپخپلـــــــــه ولـــــــــې نـــــــــه خـــــــــوره هواکښـــــــــې

پـــــاتې نشـــــوې ولـــــــې دې لويـــــــه فضاکښـــــــې

لـــــه پنجـــــو د بنيادمـــــه چـــــې شـــــوې خـــــلاص تـــــه

څنګـــــه راغلـــــې ورتـــــه بيايـــــه دېـــــراخلاص تـــــه

قـــــدرت تـــــاله درکـــــړی لـــــوی وزرونـــــه

ســـــتا پروازلانـــــدې خـــــدای کـــــړی اوچـــــت غرونـــــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپې او ورځې دې په ښکارښې تېرولی
پخپل واک آزاد ژوندون شي ته کولی
څه احتیاج لري انسان ته په نورې کښې
څه فایده لیدلې تا په غلامۍ کښې
چې له دې هسکې فضارا ښکته کېږي
دانسان حضورته خپله راتېږي
پټې سترګې تارپه غاړه زندګې کړي
بل دپاره ښکارکوي خوشي خواري کړي
په کوم تاربانديې ترلی ته انسان یې
چې تابع دده دحکم اوفرمان یې
بازویل چې انس الفت دانسانانو
رابیل کړی یم له ډلې دمرغانو
اوس له دوی نه خپل زړه نشمه شکولی
داطلسم هیڅ وخت نشم ماتولی
په ځنګلو او غرو دپاسه پروازونه
ماپرې اینبی ده دپاره داسیلونه
زما فخردانسان په لاس ختل دی
خوښ زما دانسان کورکښې اوسېدل دی
زه خادم کړمه الفت دانسانانو
مقرر کړم دوی قصاب دهمنوعانو
یوزه نه دېرحیوانات ددوی تابع دي
په الفت ددوی قانع دوی ته راجع دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

فیل په دومره لوی وجوددوی منقاددی

انس الفت یولوی سبب دانقیاد دی

اس دده په سورلی ګوره چې مستي کړي

اوښ دده په مخ کښې تیټ شي اوپستي کړي

په الفت سره تابع وحشي حیوان شي

ښه ملګری یوانسان دبل انسان شي

زخمي زړه (۱)

زړه يې مه بوله تورکاڼی دصحرادی
په لیدودزخمي زړه چې زخمي نشي

ولې وینې درنه څاخي   ای زما زخمي زړګیه!
مرورله ټول جهانه   ګله من له خپل پردیه
بیا کوم غم درته پېښ شوی   دفلک له بې مهریه
له یارانو نه جدایې   که دښکلوله ټولګیه

چې بلبل غوندې کړېږې دسروګلوپه چمن کښې
خوشحالېږې نه هېڅکله ددنیا په باغ وبڼ کښې

څه ارماندافسوس لرې ته   ولې شپه او ورځ څورېږې
راته ووایه څه غواړې   په څه باندې خوشحالېږې
په کوم ښکلي مخ مین یې   که دچاپه غم کړېږې
له اسمانه دې زړه شین دی   که انسان څنې وېرېږې

چې نه خوب نه دې خنداشته په نفرت ګورې انسان ته
مرورېږې له هرچانه په حیرت ګورې اسمان ته

۱ :: داشعر ددوهم عمومي جنګ داغیزې دردناك محصول دی چې په ۱۳۲۱ کښې په کابل مجله کښې خپورشو اوبیا دهغه وخت دډېلي دنن پرون مجله کښې نشرشوددې شعرینمه وروستی برخه په غوره اشعار نومی کتاب کښې راغلی ده او دلته په مکمل صورت واخیستل شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له پیمخونازولو — التفات اووفاغواړي
که دنازنعمت خاوندنه — مروت اوسخاغواړي
یاپیاله له میوډکه — له پیمخي اشناغواړي
یاسازونه سرو دونه — یادمیني دنیا غواړي

دسکوت طلسم مات کړه راته وواېه احوال خپل
له هېچانه مه وېرېږه کړه ښکاره ارزوما ل خپل

ددردمنوپه حال ژاړي — که په کونډېویتمانو
شپه او ورځ دي په غوروکښې — وي ژړاد مظلومانو
که داهومره ناقرارکړي — په فریادبي نوایانو
هرطرف ناري سوري — دغمجنورنځورانو

بې له غمه نورڅه نشته دشپوورځوپه لمن کښې
خوشحالي هرګوره نشته په هېڅ کوراوهیڅ وطن کښې

ژاړه ژاړه خودي توان دی — وخت دغم او دژړادی
یودبل غوښوته وری — که آشناکه نا آشنا دی
انسان کله خبردارنن — په روا اوناروا دی
دوست دښمن نه معلومېږي — ورورد ورورپه مرګ رضادی

محبت له زړونوتللی رحم نشته په جهان کښې
عاطفه اوپېرزوینه نه ده پاتي په انسان کښې
توره شپه توره بلاده — که لوکی دغم داوردی
چې بل شوی په جهان کښې — ددنیا پري سوی کوردی
یاخوتور رنګ دګناه دی — مخ دځمکې پري تک توردی
یادغم توره کېږدی ده — یاجهان تورلکه سکوردی

دجګړواورونه بل دي پکښې سوزي عالمونه
رسیدلی ترآسمانه دهمدغه اور دودونه
محاذونه دجنګ جوړشوه — په هرلوری هره خواکښې
فولادي اسمان جوړکړی — طیارو پاس په هواکښې
دګولیو بارانونه — ځکه اوري په دنیاکښې
بې له سرووینو څه نشته — دشپوورځو په میناکښې
دسروونیوعکس پریووت داسمان په کناروکښې
فسادونه شوه برسېره بحرو برغرو او رغوکښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنیانه ده سره لمبه ده   پکښې سوزي عالمونه
په هرلوری هره خواکښې   لګېدلي دي اورونه
دآسمان لمنې سرې دي   ډک له اوره دي سیندونه
راشئ وګورئ عالمه!   په دیناکښې دوزخونه

له دې پورته شنه آسمانه سره اورونه راوریږي
ستوري نه دي سورانګاردي چې اسمان کښې لیدل کیږي

دادنیا په حقیقت کښې   ژرووړنکی افسانه ده
که پخواشرابخانه وه   نن دوینو پیمانه ده
سورګلزارېې ډک له اوره   دبلبلواشیانه ده
په سینګارېې مه غولیږه   یاقفس یازولانه ده

پتنګانوته له باغه بلبلان وایي نغموکښې
مونږ په سره انګارکښې سوزوتاسې سوزئ په لمبوکښې

پتنګان په شمع سوزي   بلبلان باغ کښې کړیږي
له آسمانه تندر اوري   لوی قصرونه رانړیږي
له دریاب دزمانې نه   بوی دوینو پورته کیږي
دمرګی دوړی سترګې   په هیڅ شانې نه مړیږي

نن له مړوځنې ډک شوه دجهان لوی دریابونه
دانسان دمرګ دپاره اجل ایښي دي دامونه

ددنیا مزاج بدل شو   رحم نشته هیڅ په زړوکښې
یاخوزړونه بېخي نشته   ددې خلقوپه سینوکښې
دمرګی زهر خواره شوه   دهوا ځپووړموکښې
پخواني تاثیراوس نشته   نه په خاوره نه اوبوکښې

دشبنم په ځای په ګلو له هوا اوري بمونه
دخپل زړه په وینورنګ شوه ښایسته ښکلي مخونه

ددې عصرانسانان اوس   لیوني لکه لیوان شول
یودبل وینوکښې لامبي   میخواران اوس خونخواران شول
دریابونوکښې پیدانن   دفولادونهنګان شول
دخوورې مړې دپاره   پخلا سپي اوفقیران شول

دیوسف په وینو باندې دلیوه منګولي سرې دي
تمدن په لاس ورکړی فولادې تیرې چړې دي

دجګړواوجنګ میدان کښې   دې د تندر آوازونه
رڼا ورځ پې توره شپه ده   لیده نشي آسمانونه
دفولادو رسالي دي   که دسره اورسیلابونه
ځمکه ریږدي له هیبته   چې پرې ګرځي لوی ټانکونه

نن دځمکې په مخ باندې بل آدم بله حوا ده
دخولوپه ځای دوینو تویول پې مشغولا ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې پردې اوبې سیرته   عالمونه دجهان شوه
څوک له لورې هلاکېږي   ځینې کوندې یتیمان شوه
هیوادونه نیول کېږي   ولسونه اسیران شوه
ځینې پریوتل له تخته   ځینې ځینې تاجدارا ن شوه
جوړقیامت دی په دنیاکښې خوحساب اوکتاب نشته
بې له غوښودانسان په دې اور بل کباب نشته

هرطرف ته چې نظرکړې   دنفاق اورپکښې بل دی
پلارپه ځوی دی بدګمانه   وروردبل ورورما ل ته غل دی
دوه خواره یاران چې ګوري   یوه بل ته اینسی چل دی
دحسداور په هرزړه کښې   ته به وایې چې منقل دی
دامتل مې اورېدلی چې خرپلارکړه خپله چارکړه
ددې وخت داپلارګلوی ده فکروکړه ځان هوښیارکړه

هرسړی مطلب اشناشو   دا دنن ورځې عادت دی
نه ولاړڅوک پخپل عهد   نه خجل په خیانت دی
څوبې لاس برنه وي دوست وي   چې لاس بر شي بل حالت دی
څوک په دروغونه شرمېږي   دا عجیب خوی و خصلت دی
دمطلب دپاره کاندي سل وعدې سل قسمونه
مالیدلی دی په سترګودغه هسې شان عهدونه

بې له زوره په دنیاکښې   بل قانون کله چلېږي
نقشه هره ورځ دځمکې   په قوت او زوربدلېږي
چې قوي اوزوروردي   پخپل حدکله درېږي
یووطن په زوراوجبر   بل وطن سره ګډېږي
ضعیفان شوه پښولاندې زورورځکه اوچت شوه
واړه لوی شوه لوی واړه شوه ټول حیوان ددې حکمت شوه

نښه خبرشه زما وروره   ددې عصرله احواله
بې له زوره په دنیاکښې   زندګي شوله محاله
ضعیفان خلاصېدای نشي   دفریب مکرله جاله
بې له توري خلاصی نشته   ظالمانوله جنجاله
باشرفه ژو ندون کاندې چې له مرګه نه ویرېږي
مال وسرېې په امان وي چې له خپل سره تېرېږي

که آزاد ژوندون دی خوښ وي   تېنګ په ننګ ناموس اودین شه
اوراوبوته غورځوه ځان   فولادي اوآهنین شه
ښې تېرې پنجې پیداکړه   لکه بازاوباشاهین شه
نه وایمه چې بلبل شه   یاتوتي غوندې رنګین شه
ځېرپښتون شه دامتل دی څنګه غرهسې کربوړی
کره سرېې اوتودې تېرې داتعلیم کړې ژمې اوړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتونواله نام وننګ دی — ننګیالی اصیل پښتون دی
ځان وژل دننګ دپاره — دپښتون سړی ژوندون دی
سربازي زمونږ هنردی — توریالی موافلاطون دی
فیصله دتېغ په ژبه — دپښتورسم وقانون دی

چې په توره مري شهیددی هغه نه بې پردې کېږي
چې بې تېغه وي مړشوی په تخته باندې لوخیږي

توره حق اوحقیقت دی — شریعت پري رڼا کیږي
توري شپې دولسونو — بې له دې نه سباکیږي
همدغه شرف پې بس دی — چې په توره غزاکیږي
دظالم اوخدای ناترسه — ورنه خوف اوحیاکیږي

توریالیوپه حضورکښې سرټیټ کړی افلاطون دی
دتېرې توري په خوله کښې دیوه ملت ژوندون دی

تمام عمر تېره توره — په دیناکښې حکومت کږي
په هغودي تل رحمت وي — چې قایم پري عدالت کږي
یاویستلی توره لاس کښې — حفاظت دملک ملت کږي
دمظلوم انتقام اخلې — په ظالم قهرومنت کږي

توره ښه ده ډېره ښه ده چې په لاس کښې دانسان وي
هسې نه چې په منګول کښې دلېوه یادشیطان وي

ظالمان په تېره توره — په ناحقه خونریزي کږي
چې بې دین په هاتي سورشې — دکبعې بې حرمتې کږي
دمومن په لاس کښې توره — داسلام نګهباني کږي
حق پرست چې قوت مومي — دخوارانو دلداري کږي

بل دتوري اهل نه دی داوسله دمسلمان ده
وسیله دحق پاللواودنشردقران ده

په قوت دتېرې توري — له کعبې بوتان وتلې
بت شکن مسلمانان هم — سومنات ته رسېدلي
حق پالونکوتوریالیو — خلق حق ته رابللې
دلوی خدای واړه احکام یې — په دنیا باندې منلې

عبادت په توره خدای ته زیات له هرراز عبادت دی
دخپل سرورکول وروره خدای دپاره لوی طاعت دی

ترقې اواعتلاخوک — که دقام اوملت غواړي
په وطن اوپه ولس کښې — که ښه نوم اوعزت غواړي
پاددین اودنیا ګټه — یاله خدایه جنت غواړي
تول په توره ګټل کېږي — خوتینک عزم وهمت غواړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

که جنت (۱) دچاپه کاروي توري لاندي پي مکان دی
آب دتوري بل شی نه دی همدغه آب حیوان دی

په دنیاکښي چي تېرشوي — توردي وخته فاتحان دي
سکندرکه ناپلیون دی — که مغل اوکه غوریان دي
شاه محمود که احمدشاه دی — غزنویان اوکه سوریان دي
له مشرقه ترمغربه — چي هرڅه جهانګیران دي

تول د توري په زنا کښي خپل مقصد ته رسیدلي
ډېر تختونه ډېر تاجونه توري یو بل ته بښلي

ته ویده وي په ځانګوکښي — هیڅ خبرنه وي له ځانه
نه له جنګ جګړوخبروي — نه له شخرودجهانه
دوست دښمن خپل اوپردي ټول — ستانظرکښي و یکسانه
ستاپه سرباندي دپاسه — موروکره توره آوېزانه

په هغه وخت کښي بي ته لاتېره تېغ لاندي ساتلي
فکروکړه څه دپاره خپلي مورداسي روزلي

که پوهېږي زما وروره! — دهمدي ورځي دپاره
پښتنه موردځوی سرته — ږدي تل توره جوهرداره
تورو ستامال دی پښتونه — درته پاتي له خپل پلاره
پښتانه ځوانان خوندداخلي — دتېروتوروله واره

بي دتوري له سپین مخه په بل مخ چي مین نشي
ستا به فرق له خاروی څه وي که قربان په وطن نشي

دوطن په نام وننګ تل — سرورکړي هرپښتون دی
له شاغلوپښتنو — مونږ ته پاتي داقانون دی
چي دننګ ناموس دپاره — ځان وژلوکښي ژوندون دی
دخوشحال په ترانوکښي — ماليدلی دامضمون دی

„مرني دي چي یادېږي په سندرواوېه ویر"
دهر نشي ورکولي دتېري توري تاثیر

لکه غرپه هسکه غاړه — له آسمان لاندي اوسېږه
که ږلي اوتندرواوري — له خپل ځایه مه ښورېږه
بي له خدایه بل له هېچا — اوله هیڅ شي مه وېرېږه
په سخت زره ددښمن مخ ته — ځای په ځای ټینګ ودرېږه

(۱) الجنة تحت ظلال السیوف

(c) ketabton.com: The Digital Library

فولادي زړګی اوتوره ده په کارد ژوند دپاره
پښتانه ځوانان خوندداخلي دتېروتورولـه واره

واوره! واوره !ا ی پښتونه
دپښتون شاعر شعرونه

داچې اوري څه لـه مانه
دي دسوی زړه آهونه

نورڅه نشته په دې زړه کښې
واړه دي داستاغمونه

دازخمي زړه ستاله غمه
راشه وګوره پښتونه

دپښتون بیرغ اوچت کړه ترلمنودآسمانه
خوشحا ل خان ختټک خوشحا ل کړه پخپل قبرکښې لـه ځانه

پښتونواله کـه پښتوده
کـه اسلام اودينداري ده

تقاضادزمانې ده
اوکـه پوهه هوښياري ده

دپښتون عالي فطرت دی
کـه غيرت ايمانداري ده

ددې تولواى پښتونه
تانه دا اميدواري ده

چې تـه بياکړې غيږه واژه استقبا ل دتېرشوکت تـه
څوقدمه وړاندې واخلې خپل راتلونکې سعادت تـه

څـه بـه ښـه وي لويه خدايه
کـه تېرشوی دوران راشي

دپښتون باباپه لاس کښې
درست پښتون اوافغان راشي

بياهماغه شپې او ورځې
دپښتون په جهان راشي

په هماغه زړومېنو
بيازمونږه کاروان راشي

دادعاپه څوڅوواړودخپل زړه په کوه طورکښې
ماپه نيموشپوکښې کړی دپاک خدای په لوړحضورکښې

په هرزړه کښې بېل بېل قسم
اميدونه اواسرې دي

څوک دښکلوښومخونو
اميدواردننداري دي

دچاما ل اودولت خوښ دی
په دنياپې سترګې سرې دي

چادبل مقصددپاره
سنجولی څه چارې دي

لـه هغوزړونوځاريږه چې پکښې لوړه آرزووي
څه چې ښه ورتـه ښکاريږي پخپل قام دده پېرزووي

ښه خبرېه دغه رازشه
ای زما دسترګوتوره

چې يوازې په دنياکښې
ژوندون نه کېږي هرګوره

هرپيغام چې يوغوړاوري
بل تـه هم رسيږي وروره

ديوازې ځان سوداته
وباسه دزړه لـه کوره

تـه بې ناست هغې بيړی کښې چې پکښې افغان پښتون دی
ستاسو هرڅه سره ګډدي کـه مرګی اوکه ژوندون دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

تـــه اونورپښـــتانه واړه — پـــه يـــوه ژبـــه ګړيـــږئ
پـــه يـــوه نامـــه هرکلـــه — اوپـــه هرځـــای کښـــې يـــادېږئ
ديـــوه پښـــتون پـــه ښـــه نـــوم — سرترســـره ټـــول نـــازېږئ
ددښـــمن اودوســـت نظرکښـــې — لکـــه يووجودښـــکارېږئ

چـــې پردولـــره يوښـــکارئ همدغـــه مـــودی يـــو والـــی
نـــوک اوری کلـــه بېلېـــږي نشـــته تاسوکښـــې بېلـــوالی

غـــم مويوښـــادي يـــوه ده — پـــه رګوکښـــې يـــوه وينـــه
زه اوتـــه ديـــومخ ســـترګي — خلـــق موبـــولی ښـــی اوکينـــه
دواړه يوشـــاني غرېـــږو — مـــرو د يووجـــود پـــه مرينـــه
اخـــتلاف دنظرنشـــته — چـــې موجـــب دبېلتـــون شـــينه

ســـپين اوتورديـــوي ســـترګي کلـــه يولـــه بـــل بېلېـــږي
پـــه بېـــل رنـــګ کلـــه دوه ورونـــه يولـــه بلـــه پـــردي کېـــږي

راشـــئ ای پښـــتوورونو — يولـــه بلـــه بـــه ځـــاربېږو
دپښـــتون دژونـــدپاره — بـــه هريولـــه ســـرتېرېږو
خوشـــحالي بـــه مويـــوه وي — پـــه يـــوه غـــم بـــه ګړيـــږو
پـــه نامـــه دپښـــتنوالی — بـــه مـــونږ واړه قربـــانېږو

يـــوه ورځ بـــه داســـې راشـــي چـــې پښـــتون واړه راټـــول شـــي
لـــر اوبرپښـــتانه واړه بېرتـــه يوکـــوراو کهـــول شـــي

دازخمـــي زړګـــی بـــه روغ شـــي — دغلـــيم زړه بـــه زخمـــي شـــي
دا ارمـــان بـــه لـــه زړه ووزي — لـــه غمونـــه بـــه خـــالي شـــي
د الفـــت خـــواږه اشـــعاربه — پښـــتنوپه خولـــه جـــاري شـــي
پښـــتني دنيابـــه جـــوړه — کورپـــه کوربـــه خوشـــحالي شـــي

خـــوک چـــې زړه لـــري هرګـــوره پکښـــې هيلـــه اواســـره ده
دا آرزولـــه ډېـــره وختـــه تـــردي وختـــه راســـره ده

دشاعرنظر

زه بـــې پېـــژنم شـــاعر دی بـــل خـــوک نـــه دی

چـــې دالـــوی جهـــان وروکـــی ورتـــه ښـــکاري

د وربښـــمواو زربفتـــو بنايســـته ټـــوکی

دنـــادان پـــه تـــن زروکـــی ورتـــه ښـــکاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوفاني دریاب ګڼې دمظلوم اوښکې

ددنیا بحرډنډوکی ورته ښکاري

چې خپل نفس نشي وژلی که سل وژني

نا توانه ویرندونکې ورته ښکاري

ددنیا فاني عیشونه نعمتونه

دسپي مخکښې پروت هډوکی ورته ښکاري

څه ګورم

ګورم جهان کښې څوک کعبه ځینې بوتان جوړوي

غلطه پوهه له سړی ځنې شیطان جوړوي

دسړوکاردی چې دخپل وطن کارونه کړي جوړ

جونه اوپیغلې سینګارونه کوي ځان جوړوي

تهذیب ضروردی نظافت اوښه لباس دی په کار

فیشن چې زیات شي له ځلموبازینګران جوړوي

دودانې امیدله هرچانه کېدلی نشي

له خاوروګټوښه کورونه معماران جوړوي

چې انساني رنګا پیداشي په مغزوکښې دچا

هغه کوښښ کړي په عالم کښې انسانان جوړوي

ډېرتفاوت شته په انسان کښې دمعناپه لحاظ

واړه مشغول دي ځینې ځان ځینې جهان جوړوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غریب ماشوم

دغریب کاله ماشوم دی هرهلک یوځل وهلی

نازېږي هېڅ نه دی لیدلی په ژړاکورته راغلی

چا اخیستی غېږکښې نه دی له سپیروخاورونه کله

کوروکلي کښې بې قدره خوار وزاردی اوسېدلی

ګلالی ځیرک هلک دی کړي خوړې خبرې

خودخان ملک ځوی نه دی چې په خلکووي منلی

بې له خپل پلاره بل هېڅوک ورته نه ګوري په مینه

دغریب سړی اولاددی چالانه دی پېژندلی

التفات ورته هېڅ نشته ددې ځای لکه چې نه وي

لاره نلري مجلس ته لري ناست دی هلته غلی

په مکتب کښې لیده نشي مدرسې ته بې پرېږدي نه

لاتراوسه معلم ته یاملاته نه دی تللی

رئیسانو حاکمانو ورته هېڅ نه دی کتلی

دلویانو مجلسوته کله هېڅ نه دی ورغلی

په زړه خواره جامه کښې دلته هلته غلی ګرځي

کبرجن هواته ګوري چې بې هېڅ نه دی لیدلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوشاعرورته په مینه محبت هرکله ګوري
دبل چاپرې نظرنشته ورته نه ګوري ښاغلی
زه یې نوم درته اوس ښیم ته ښه فکرپکښې وکړه
دلته فکرهمدغسې له نظره دی لویدلی

خوارحسن

په زړوجاموکښې ماولیده حوره
دبدرنګې مېرمن لاس لاندې مزدوره
په ښایست کښې لکه میاشت وه نوراني
په ښه خوی کښې پرښته وه آسماني
په نسب وه له هرچانه معتبره
په حسب باندې مېرمنونه بهتره
نه پوهېږم تقاضاوه دآسمان دا
اوکه خوی یاطبیعت و د انسان دا
چې داهسې شان بشره ښایسته له لمره
غورځولی زمانې وه له نظره
دیوسف دغلامۍ یوښه نظیرو
په رښتیاچې دهمدغه خوب تعبیرو
راته ویلې یې دحال په ژبه باندې
غریبي په سړی هسې چارې کاندې
قیمت نلري ښایست دمزدورانو
نه ښه خوی لره څوک ګوري دخوارانو
خدای راکړی ښه صورت ښکلی سیرت دی
خودخوارحسن لږ قدرلږ قیمت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په زړوجاموکښې څوک نه لیدل کېږي
حقیقت زاړه لباس کښې رټل کېږي
ډېرزماپه څېرښایسته ښکلي ښاغلي
مدام وینځي دپردوکالي ناولي
بل شی نه دی عاجزي اوغریبي ده
چې په بد نظرکتلی هرسړي ده
هنرونه پټوي دانسانانو
خاوري مښي په مخ باندي دخوارانو
ښه اشخاص زاړه لباس کښې وي بې قدره
بدسړی په ښه لباس شي عالیقدره
ډېرښه خلق په دنیاکښې خواروزارشته
بډایانوکښې ډېرخلق بدکردارشته
پام کوه ! په سپین سپېڅلومه غولېږه
بې پرواله خاکسارانو مه تېرېږه
په جنډوکښې ښه ښه خلق مالیدلي
دخوارانو په جاموکښې وي ښاغلي
چینجی اوسي دوربښموپه قباکښې
پټ مخ ګرځي ریاکارسپینه رداکښې
دیوسف خیروجاموکښې څه ګناه ده
ښه لباس کښې چې ګناه کړي زلېخاده
راځئ! څیري کړو دانښې جامې رنګینې
پکښې وګوروڅیري ډیري ننګینې

همدردي

ژاړي په غمونوکښې خواخوږی له هرچاسره
سل پتنګان سوزي دیوې شمع ژړا سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډک زړګی له اوښکوګرځي وريځې په آسمان کښې بيا

څه ژړاملګري ده دژوندديوې برېښناسره

ټول باغ ژړيدلی ځکه اوښکي دي دګل په مخ

ډېرلکه لا له داغلی زړونه شته صحراسره

نه ښايي انسان ته چې دبل په غم غمجن نشي

لويه بدبختې ده که څوک نه ژاړي له چاسره

داسې بې غمي دې خدای په هيڅ کورکښې پيدانکړي

يوکورکښې چې ويروي اوبل خاندي له ليلاسره

حسن اونظر

دړانده بداې په کورکښې ښايسته ښکلی ليلاوه

دنظرخاوند څوک نه و، بېهوده يې تجلا وه

ډيوه بله وه دحسن مګرعشق ورسره نه و

بې پتنګه سوزېدله شمع ځکه په ژړاوه

دسپين مخ اودسروشونډوتوروزلفوتوروسترګو

څه قيمت اوقدرنه و، زړه کښې مينه ددنياوه

دښايست نوی بهارو، دګلزارجوش اوځواني وه

بينايې د ذوق هيڅ نه وه په بل ډول مشغولاوه

دګل لورته کتل نه و، بهارخوشې تېرېدلو

دمېووانتظار ډېرو دمادي ګټې سوداوه

دښکلا مېرمن خپه وه، دجمال څه قدرنه و

بصيرت ته وه محتاجه په نظرپسې شيداوه

مال ل دولت له حده تېرو،واک يې خپل وهرڅه ډېرو

مګردادتش کتلو اوشعورپه تمناوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم وفن هنراوشعربينا ذوق اوشعورغواړي

که په نيمه خوک پوهيږي دليلی دغه معناوه
دمعناروح تل خپه وي دړندوناپوهوکورکښې
عرفاني نهضت مه غواړه! جامعه که نابيناوه

بلهای

يو يې لوی بولي هغه بل ورته وړوکی وايي

خپټه يې لويه اوکره يې وړه ده ډېره

غله يې ډېره مال يې ډېردی هرڅه ډېرورکره

مزدوران وږي دي يوه بې بې مړه ده ډېره

کوټه توده ده تشناب تودی تنورتودوي مدام

هرڅه تاوده دي دګدابرخه سړه ده ډېره

دده له کوره هغه وخت خيروخيرات راوزي

چې تناره کښې خښېدلی تري پيړه ده ډېره

کوريې دی نوی کالي نوي دي موټرنوی دی

فکريې زوړدی خيال يې زوړ ارزو زړه ده ډېره

په يوه سوی مړی خدای نه جنتونه غواړي
له ده سره د آخرت سوداوړه ده ډېره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشوم

چې نوی ګل دپسرلی ددې دنیا ومه زه
چې پاک له هرراز خیانت اوله ګناه ومه زه
زړه ته نزدې دخپلې مورغېږکښې مې ځای درلوده

دسترګوتور دزړګی سردخپل بابا ومه زه
جاروقربان به مې سل ځله په یوآن اوریده
لایق دمینې هغه وخت کښې دهرچاومه زه
دپېغلوجونولونګین سره مې لوبې کړلې
لاس به مې اچاوه ګرېوان ته بې پرواومه زه
خپل اوپردی به په نظر دمحبت لیدلم
په حقیقت کښې دتمام کلی لیلاومه زه
په ډېروسترګوکښې مې مینه دخپل ځان لیدله
په زړه کښې ګران دډېروخلقوپه رښتیاومه زه
رموزدمینې راته مورپه یونظروښوده
له ګړېدلومخکښې پوه په دې معناومه زه
چابه چې ډېرپخپلې غېږکښې اخیستم په مینه
په تش لیدوبه ېې خوشحا ل اوپه خنداومه زه
که لږ نظرزما دهغه وخت ژوندون ته وکړئ
دمورپه غېږکښې محبت سره اشناومه زه
که هرڅه هېرکړم عشق اومینه هېرولی نشم
سترګولیدلی محبت له زړه ویستلی نشم

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

چاچې ایښې داشین خال ستاپه جبین دی

زما زړه هم دهغه له لاسه شین دی

ستا امېل کښې پې سل زړونه دي پییلی

چاجوړکړی ستا دغاړې لونګین دی

جوړه شوی پې دلمرله پلوشونه

ستادعشق پرحرارت مې دایقین دی

سورسالودې سره لمبه ده نه پوهېږم

که زما دزړه په سرووینو رنګین دی

دجمال پرښتې ته چې جوړولې

ورلېږلی چاسلام چا آفرین دی

معجزه ته دقدرت اودخلقت پې

په رښتیا چې خدای احسن الخالقین دی

خدای دې ساته په امان له بدوسترګو

دادعا دپرښتوزمونږ آمین دی

دنازمیرمنې

وروردې خواري اومزدوري کوي له پلاره سره

تاپه مستی کښې امېل وشکاوه له یاره سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

موردې مېچنې ګرزوي خوردې منګي ډکوي

ته سورپېزوان غواړې دسروزروله هاره سره

ده غریبي خواره خواري کورکښې څه نه دي پاتې

مه کوه لوبې له درهم اوله دیناره سره

دلته دښځو په سرخاورې دي دنازمېرمنې

تایارانه ده اچولی دنیا داره سره

خبره نه یې ستاپه خویندومیندوڅه تېرېږي

ستاسروکاردی تمام عمرله سېنګاره سره

زمونږ له حاله څان خبرکړه په مونږ زړه وسېزه

دتن جامې سوزي زمونږ ستاله سېګاره سره

عیش وعشرت دومره ډېرپرېږده دوطن مېرمنې

مینه پیداکړه دخپل کورله کسب وکاره سره

یوزړه په لاس کښې ونیسه نورزړونه مه څوروه

مناسب نه دی داخویونه له دلداره سره

په سراوما ل چې دوطن خدمت ته نه وي تیار

مه ګوره هیڅ دهغوخلقو له ریباره سره

ورسره مه خانده!چې خاندي په خوارانوباندې

دنازخنداکړه دوطن له خدمتکاره سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ليلى پسې ځم

مکړه په ماهسې ګمان چې په دنيا پسې ځم

له خانقانه رابهرشوم په ليلاپسې ځم
چې دآشناقدرکوي هغه جانان لټوم
نه يم هغه چې به هرځاى ته په هرچاپسې ځم
لوى اوواړه نه پېژنم يم دماشوم په مثا ل
څوک چې کړي مينه راسره هغه لالا پسې ځم
سرته دبام يمه روان دلوېدو ډارنه لرم
نه راستنيږم دسپوږمۍ سپينې رڼا پسې ځم
زړه مې هلک دى دپردى باغچې ګلونه غواړي
ددنيا غل مې مه ګڼه دګلوغلاپسې ځم
چرګوړى نه يم چې دانه پسې له کوره اوزم
لکه بلبل دګل په لورى په بوراپسې ځم
له فرعونانوځنې تښتم دمولاپه طرف
دغرونوسرته دحق نوراوتجلاپسې ځم

څومره به ښه وى

چې په سپين مخ دې زلفې خورې وي
سترګې دې توري شونډې دې سرې وي
زه يم اوته يې نازونخرې وي
څومره به ښه وي، څومره به ښه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې زه حیا کړم او ته شوخي کړې

زه جرئت نکړم خوته مستي کړې

شپې مهربانه اودلداري کړې

خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې مې حیاشي لږ غوندې لرې

زه درنزدې شم ته واېې لرې

درته شروع کړم دعشق سندرې

خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې ستا په غاړه وي امېلونه

زه دې وربل کښې ږدمه ګلونه

ته راته واېې دزړه حالونه

خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې درته وایم په ماېې ګرانه

له ټول عالمه له درست جهانه

ته واېې نه یم دومره ارزانه

خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې شم بخوده اوهرڅه وایم
ډېره دې زیاته له حده ستایم

ته راته وایې چې زه خوستا یم

خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه یم

زه بل څوک نه یمه اولاددغریبانوېمه
سکنی وروردعاجزانو د خوارانو ېمه

ېمه له خاورونه پیداخورمه له خاوروپیدا
دلاس نیالګی ددې غریبودهقانانوېمه

ماته آغاماته بادارماته صاحب مه وایه
ډېروېریدلی له نامه دصاحبانوېمه

چې ورته بل نیسي اوبه نوريې بې آبه غوارم
وینوته تږی زه دداسې بادارانوېمه

دبل زحمت کښې چې خپل ځانته راحتونه غواړي
دسردښمن ددې بې رحمه ظالمانوېمه

زما په زړه کښې دبل چامحبت مه لټوئ
زه دخوارانو دډېووله پتنګانوېمه

چې شپه او ورځ په خوارغریب خپل خدمتونه کوي
ددوی خادم نه یم خادم دخادمانوېمه

زما ګناه

نه مې دچاما ل خوړلی نه مې څوک وژلي دي
نه مې چاته ورک شه یاګم شو! کله ویلي دي

نوره ګناه نلرم په دې ګناه مې مه نیسه
زړه کښې مې چې پټ ظالم ته بدغوندې کتلي دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

وخت داعتراف دی ګناه خپله درته وایمه
نه یمه منکرپه مظلومانومې ژړلي دي

داګناه دسترګوکه دزړه ده نه پوهېږمه
بدمې چې لیدلی خداېږوبدمې هم ګڼلي دي

نه ومه خبرپرده مې لږ غوندې چې جګه کړه
نه دي دویلوهغه څه چې مالیدلي دي

زه یې په لیدلواو ویلوګناهګارشومه
نوربې په کولواوعمل باندې ښاغلي دي

نه یمه خاین په خیانت دنوروپوه یمه
پوهه که ګناه وي خلق ټول اوس پوهېدلي دي

داچې ډېرکاره درته ولاړدي ټيټ سرونه هم
ستا مخکښې چې سم نشوه سم کله چلېدلي دي

هېڅ امیدترې مکړه که څوک ځان دتاغلام ګڼي
ماغلامانه ذهنیتونه پېژندلي دي

لوړمقام ته رسي چې بوټونه پاکوي دبل
ډېرپه دغه شغل ریاست ته رسېدلي دي

زما خوب

وربل یې ماپه خوب کښې پرېشان لیدلی دی
ستابخت خومې رقیبه دغه شان لیدلی دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګلو هارپه غاړه محبوباشوه راحضوره
بلبله دا وطن مې ګلستان لیدلی دی
کارغان به پکښې نه وي بلبلان به پکښې وي
باغونه به سمسوروي ماباغبان لیدلی دی
داتوره شپه به خدای کاندی په مونږ باندې سبا
سپین مخ مې چې سباغوندې روښان لیدلی دی
تعبیرېې کړی ما، په ظالمانوبه چپه شي
چپه کاکل مې خوب کښې دجانان لیدلی دی
مهاربه دې په پوزه شي دسروزروخاونده
په سروشونډودپاسه مې پېزوان لیدلی دی
زه پټې سترګې نه یمه په هرڅه اوس پوهیږم
په خلاصوسترګوباندې ماجهان لیدلی دی
عمل چې وي ازاد اوانتقادپکښې بندې وي
ماهلته دظلمونوسخت طوفان لیدلی دی
له دامه که دې خلاص کړم په قفس کښې دې ایسارکړم
صیاده! ماخوخورنګه زندان لیدلی دی
که هرېورانه وژنې خیال اوفکرمې مه وژنه
په دې کښې مې وطن ته لوی تاوان لیدلی دی

انسان

زه جسم نه یمه ماروح ددې جهان وګڼه

تیټ مې مه بوله بام دخونې مې آسمان وګڼه

دخاوروګټوپه تخت ناست یم په هواکښې ګرځم

ټول حیوانات مې دي تابع ماسلیمان وګڼه

تیاره کښې نه یم په آسمان کښې مې ډیوه بلیږي

دآسمان واړه ملایک مې شاګردان وګڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

داټول نقشونه دجهان اومختلف رنګونه

زما په ذوق او ارادې پسې روان وګڼه

په کایناتوباندې زه هرقسم لوبې کوم

بحروفضامې دېوې منډې میدان وګڼه

شکایت نکړم له آسمانه څه ګیله نلرم

زما له لاسه دفلک څیرې ګریوان وګڼه

سره له دومره اقتداره چې قدرت راکړی

په نری تارکښې مې دزلفوآویزان وګڼه

دښکلومینه مې په عقل وفکرلوبې کوي

چې ستا وربل شي پریشان ماپریشان وګڼه

دعشق پنجونه نه خلاصیږم دلښکروپه زور

دایازمینه کښې اسیرشهنشاهان وګڼه

دلیلی یواشارات بس دی دعاقل دپاره

دعشق سوداکښې لیوني ډېرهوښیاران وګڼه

دعشق اومینې په حرم کښې زه لوی شوی یمه

څوک چې بې مینې ژوندکوي هغه حیوان وګڼه

چې دجمال ډېوه شوه بله پتنګان شوه پیدا

لومړی پتنګ ددغې شمع ته انسان وګڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه جوړشوه؟

زمادآه له حرارته دوزخونه جوړشوه

له تورلوګی نه بې داپورته آسمانونه جوړشوه

اوښکې له سترګو اوخولې زماله وچولي نه

چې تویې شوې دخدای په لارکښې جنتونه جوړشوه

چې سرمی تیټ کړخپل ګریوان ته دمعناپه لټون

له یوه څاخکی راته لوی لوی دریابونه جوړشوه

لکه غواص چې شوم غوټه دمعرفت په قلزم

هري قطري نه بې حسابه ګوهرونه جوړشوه

دزړګي سترګې مې کړې خلاصې دجانان په لوري

شعوربيناشو ذوق پيداشو اوشعرونه جوړشوه

چې آبادی ته مې کړه مخه ټول جهان شوګلزار

له سپيروخاوروښايسته ښکلي ښارونه جوړشوه

سره او سپين ما چې په نظرد محبت وليدل

ښکلوته هاراوپادشاهانوته تاجونه جوړشوه

مونږ کړه له خاورونه راوپورته زر په خاوروکښې و

زرو دپاره ولې مونږ څخه مريونه جوړشوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خپله لاسه بتان جوړکړم بندګي يې کوم
باطل خدايان راته دوهم له مضمونه جوړشوه

نه وم خبرچې څه کوم دڅه مقصددپاره
رانه په لوبوکښې اتوم څخه بمونه جوړشوه

عدالت

فرق دحق اودباطلولوی حکمت دی
ددماغ اوزړه همدغه عبادت دی

چې صادق اوخاين بېل کړي يوله بله
اوس په کار مونږته همدومره بصيرت دی

بې له علمه بې له عدله بې له رحمه
په چابانددې رواکله حکومت دی

که مې څوک په لښته ووهي ظالم دی
که قانون مې غوڅوي سرعدالت دی

ديوه شخص نوکري خوغلامي ده
لوی عزت دخپل وطن اوقام خدمت دی
چې خپل ځان ګڼي خادم دخادمانو
په دې رازښه پوهيدلی نن" الفت" دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه ماموران

زمونږ په محله کښې يودوه کوره ماموران دي

تنخواه اوپه رتبه کښې څه فرق نلري يوشان دي

خوراک ديوه هره شپه نری وريجې چرګان دي

د ورځې کبابونه سالنونه نورشيان دي

دبل ماموريه کورکښې ماشومان ګورم چې ژاړي

پخ کړی بې پيتي وي دوی شوروا له موره غواړي

سل رنګه نعمتونه دهغه کورکښې پخيږي

ميوې لمدې اووچې پکښې هروخت پيداکيږي

دښارمامورين واړه دهغه کورکښې عذريږي

دښې ډوډی صفت يې مجلسونوکښې تل کيږي

سهار بې په کاله کښې پراته شودې هګۍ وي

په هره ورځ پيروی شيرچايونه په چرګۍ وي

دابل ماموركره كله سابه كله شوروا وي

په مياشت کښې دې يو دوه ځله نری وريجې رواوي

مدام دپوروړو، ورسره غم وسوداوي

يوه تنخوا تربلې نه رسيږي حال يې داوي

هغه څنګه ماموردی ددې بل ولې داحال دی

دغورخاوندانونه زما دارنګه سوال دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کار اولیاقت کښې دی هغه ځنې بهتردی

هغه په پیسوباندې په هرځای کښې معتبردی

پخپلو سوغاتوپه لویوخلقو زورور دی

رشوت په رشوتونو هضموي داېې هنردی

کارغه دې خوري مرداري هریوواېي چې بلبل دی

دپوهې صفتونه ېې کوو مکرجاهل دی

دخپل آمرپه مخکښې نه پوهیږم څه پرې کیږي

سم نشي دریدلی ډیرکږیږي اوټیټیږي

سرټیټ غاړه کږه شي لاس سینې نه نه بېلیږي

اوضاع اوحرکات ېې ټیټ اوپست رامعلومیږي

زمونږ په ماموړینو کښې دارنګه ماموران شته

په دغوصفتونومدیران اوحاکمان شته

راځئ هغه ماموراوداماموره جلاکړو

دایوهرځای کښې وستایو د ابل هرځای رسواکړو

دښوبدوتمیزوکړو دحق جذبه پیداکړو

لایق اونالایق وپیژنووطن رڼا کړو

ترخوبه پټو سترګې په دغسې کسانو

قلم پسې راواخلئ دوطن ویښوځلمیانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحق جذبه

دحق جذبه ده چې په ځوی دپلاربوتان ماتوي

یوه سري باندې طلسم دجهان ماتوي

دسکندرله سده ټینګ دی یوپه سله تقلید

دارازسدونه خاوندان دټینګ ایمان ماتوي

دخوف اوطمع محبت اوعداوت قیدونه

که هرچامات کړه هغه مکردشیطان ماتوي

دافلاطون په حکمت نه کیږي دحق پالنه

لښکر دظلم ومعصیت ابن عمران ماتوي

په عقل نشي لوی کارونه په جذباتوکیږي

بدنظامونه دجنون اوعشق طوفان ماتوي

دپلارنیکه په قدم مه ځه حقیقت پسې ځه!

هغه دودپریږده چې حکمونه دقرآن ماتوي

خپلوپردونه مجردشه لحاظونه مه کړه
دحق ورمیږمراعاتونه دانسان ماتوي

خاورې اوګردونه

(۱)

که څنډې کله جامې خپلې له خاورو

ته پوهیږې؟ چې ګردونوکښې دلارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

راځي هسې يومېلمه له کوم هېواده
چې پې خپل کالي څنډلی په څوو ارو

(۲)

له کوم لوری راروان يوجهانګردو
مخ اوخت باندې پې پروت دلارې ګردو
ماوې څه دې وليدل په دې جهان کښې
ويلې دومره شومه پوه چې جهان ګردو

(۳)

له دې خاوروشوه پيدا ډېرعالمونه
چې آبادې کړه لوی کلې لوی ښارونه
يوڅوورځې پې دژوندسندرې ووې
بېرته خاورې شوه اوچت پې شوه ګردونه

(۴)

کلی وران و خو باقي پې لا آثارو
يومرغه په دېوا ل ناست داپې ګفتارو
دغه زوړدېوا ل چې ګورئ په يووخت کښې
جوړونکی دکورنوپوخ معمارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۵)

لکـــــه بـــــوی چــــي لــــــه ګلشـــــــنه راجداشـــــــي

یابخارلـــــــــــه دریابونوپــــــــــــه هواشــــــــــــــي

یــــــوه ورځ بــــــه هــــــم زمـــــونږ لــــــه خــــــاورو دورو

یـــــوګرد پورتــــــه لــــــه صــــــحرانه ددنیــــــا شــــــي

فرداوملت

(۱)

پـــــــــــه زرګونوکلوژونــــــــــــــــدګړي ملتونـــــــــــــه

پـــــــه قرنـــــــو قرنــــــــي حٔملـــــــــي وي ولســـــــونه

د افـــــــــــرادو دعـــــــــروج هســــــــي مثـــــــال دی

لکــــــه وي چـــــي دریـــــابو نوکښـــــي موجونــــــه

(۲)

پـــــــه اســــــــلام کښـــــــي فردتـــــــابع دجمعیــــــــت دی

دملـــــــــــت اجمـــــــــاع قـــــــــانون دشـــــــــریعت دی

پـــــــس دخـــــــــدای اودرســـــــول لــــــــه امرونهـــــــــی

دښـــبدومعیارفکردملت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم اوپوهه

(۱)

بصیرت اوعلم نشته په کتاب کښې
که خه نه وي دمغزوپه پېچ وتاب کښې
علم او پوهه بل شی نه دی بینایي ده
خوشې ناست یې پټې سترګې په محراب کښې

(۲)

پوهه ټوله راوتلې له مغزوده
هسې نه چې په دې ډېروکتابوده
په نظرکښې که دقت صحیح سنجش وي
علم زېږنده ددغسې کتووده

سرېتوب

دتوتیانو له وینه دامعلومېږي
چې خبروباندې څوک نه سړی کېږي
سړی نه دی چې یې کاردسړو نه وي
په خبروکه هرڅومره ښه پوهېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدردي

پتنګ نه دی په ډیوه چې ستي نشي
بلبل نه دی چې په ګل فریادي نشي
زړه یې مه بوله تورکانی دصحرادی
په لیدو د زخمي زړه چې زخمي نشي

سیاست

سیاست دمطلب سرته رسول دی
په تدبیراوفکرباندي کارکول دی
خپلو ټولو کوښښو خپلو نقشو نه
مستقیمه نتیجه نه اخیستل دی

بې قدري

لکه ګل دبیابان هسې لویږم
خوک مې نه ویني په سترګوچې خه کیږم
دښایست قدرمې هیچاسره نشته
دانسان وتش نظرته هوسیږم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډیمرکراسي

پرســــــــتش دیـــــــوه تـــــــن بـــــــت پرســــــتي ده
دمســــــــــــــلک پیــــــــــــــروي لویـــــــــــــه ازادي ده
پـــــه کــــوم ځــــای کښـــــې چـــــې یـــــوفکرکړي کارونــــه
هلتـــــه خوشــــــې مهمــــــل لفـــــظ دیموکراســــــې ده

د روح اطمینان

هغــــــه ځــــــای کښــــــــې وي دژونـــــــد واړه خوندونـــــــه
چـــــې خـــــوک نـــــه وینـــــي څـــــه زجربــــــې قانونـــــه
اطمینــــــــــــــــان دروح اوفکرهلتـــــــــــــــه بویـــــــــــــه
چـــــــې اصـــــــول اوقـــــــوانین کـــــــوي کارونـــــــه

صبر

(۱)

ځینــــــــې وایــــــــې صــــــــبرغم کښـــــــــې نــــــه ژړل دي
داولادپــــــــــه مړینــــــــه ږیــــــره نــــــه شــــــــکول دي
کــــــه صــــــحیح معنــــــایې غــــــواړې زمــــــا جانــــــه
پــــــه سختیوکښــــــې دخپــــــل ځــــــان نــــــه بایلــــــل دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

صابرنه دی که زحمت نه خوک وېرېږي
یا هرشي ته لکه وورکی هوسېږي
بې صبري ده چې بېځایه خوشحالی کړی
یاخوک زیات له ضرورته په قارېږي

ددنیا قانون

یوه ورځ چې سحرووي په خنداکېږي
داقانون مدام جاري دی په دنیاکېږي
چې ضعیف دزورورخواکېږي ورکېږي
لکه ورکه چې سپوږمی شوه دلمرخواکېږي

یوسف اوزلیخا

ته یوسف نفسي ارزو دي زلیخاده
ستاپه برخه غلامي ددې لیلا ده
که خپل ځان دي ورنه خلاص کړپادشاهي ده
که یې خوښې ته ځان وسپاري ګناه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

فکر او مینه

مینه تل اوسي دزړولاندې کوروکښې
فکروي ددماغونوبنګلوکښې
په لوړکورکښې که څه عقل فکر غواړي
محبت مه لټوه لوړوقصروکښې

آشنايي

له غموسره مې هومره آشنايي شوه
چې بې اوس راته مشکله جدايي شوه
له ترخو زره نه صبرېږي چې عادت شي
دښمن هم سړی ته خوږشي چې ياري شوه

فکر او کار

(۱)

چې له لري سړی کاندي سنجشونه
کارته نه رانږدې کېږي کړي فکرونه
له دې فکراوسنجشه پيداکېږي
دماغونوکښې سودازړوکښې غمونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

بې له فکرچې څوک کارکړي خوشې زيارکړي

چې بې کاره کړي فکرونه ځان به خوارکړي

چې عمل اوفکريوله بله بېل شي

عمل خوارشي فکر ورکه سمه لارکړي

بې خبري

(۱)

په ګودرپېغلومنګي خپل ډکول

يومنګی دډکېدووخت کښې ويل

تري نه يواوبه څکوخونه پوهېږو

چې څه رازبه وي دتږی اوبه څکل

(۲)

په رښتيا چې څوک منګی غونډې ډکېږي

ورو ترږوله احواله څه خبرېږي

په کنډوانوڅوک پوره نه شي اچولی

که په لوره دخوارانو نه پوهېږي

علت اوسبب

هسې وايي سوی پتنګان

چې مونږ پېژنو سېزونکی دخپل ځان

مونږله شمع، شمع اورله تيلی واخيست

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهقانه

(۱)

ستا دلاس ګل ته بلبله خوشحالیږي
ستاله باغه دبهارورمه تاویږي
ښایسته جوني ږدي ستاګلان وربل کښې
بوراګان دې په ګلونو تیریږي

(۲)

ګوره پرې نږدې داځمکه هسې شاړه
دنیاده ستا دغوایي په ښکرولاړه
نن ملاتیته کړه خپل کارته غفلت مکړه
یا پخپل چمن کښې ګرځه هسکه غاړه

شعر

چې په جهان کښې نوراني روښانه لمرپیداشو
فکر او ذوق سره یوځای شوه ښه نظرپیداشو
ښایست پې ولیده دعشق پکښې اثرپیداشو
له دغو ټولونه بیاشعراو هنرپیداشو

مات کوډی

(۱)

دګودرپه غاړه پروت و مات کودړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویلی زه وم روغ منګی کلال جوړ کړی
دلته لوبوکښې زه مات یوه ځلمی کړم
یوې پېغلې په اوږوومه راوړی

(۲)

دجهان هره ذره کښې عشق عیان دی
مات کودړی سره هم دعشق داستان دی
ډېرمین په دې ګودردي یوځای شوي
ډېرمنګي دلته مات شوي لڼدبیان دی

خوشحالي

کوروکلي کښې سکوت اوقراري وه
چې کتل مې په کوخوکښې خوشحالي وه
یوناڅاپه راپیداکوم لیونی شو
ماشومان ورته راغونډشوه خوشحالي وه

تور او سپین

که مې سرشي دهاتي له پښولاندې
که له پاسه مې راغورځوي دلاندې
تورته سپین نشم ویلی سپین ته تورزه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دااميدي څوک له مانه هيڅ نه کاندی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شعراو حکمت

(۱)

په رڼا کښي دلمرڅومره لوی حکمت دی
ژوند دپاره ډېرضروردا حرارت دی
مګرګوره دآسمان سپيني سپوږمۍ کښي
خاوند اېښی دجمال شعري کيفيت دی

(۲)

په رڼا کښي که دلمردژوندګوهرشته
دسپوږمۍ رڼا کښي بل کيف و اثرشته
په جهان کښي دي ضروردواړه څيزه
ځکه دلته شپه او ورځ شام وسحرشته

سپين او تور ديوان

(۱)

چي څه کړی په جهان کښي سليمان دی
ماليدلی په قدرت کښي دانسان دي
په رښتيا که ته څه کارورځني واخلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپې او ورځې هغه سپین اوتوردېوان دي

(۲)

څه چې غوښتې سلیمان دسبا ښارنه

ته پې مومې دسبا ورځې له کارنه

دبلقیس تخت به دسترګو رپ کښې راوړی

دا امیدکېږي دشپو ورځوله زیارنه

حقیقت

(۱)

کبان وایي ژوندپیدادی له دریابه

سمندروایي چې دی داورله تابه

لټوي پې دهوامرغان هواکښې

حقیقت ورک دی ددهرله کتابه

(۲)

بلبل وایي دګل رنګ دی دستایلو

نسیم وایي خوشبویي بویه دوړلو

فیصله درنګ وبوی شوله مشکله

سرګردانه کړ نسیم شوردبلبلو

(۳)

ځینې وایي غوټۍ خاندي هوسېږي

زړه تنګۍ نه نجات مومي چې غوړېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځينـــــې نــــــوروايي لــــــه ډېـــــرې زړه تنګــــــی نـــــه
زړه يـــــې چــــوي اوګريـــــوان يـــــې څيـــــری کېـــــږي

ثواب

دبـــــــــــــــهای ثـــــــــــــواب دوری مـــــــــــــــــړول دی
دفقيرثـــــــــــواب روژې خـــــــــــدای تــــــــــه نيـــــــــول دی
غــــــازي وژنــــــــې بـــــــل ســــــړی ثـــــــواب دپـــــــاره
دشــــــــهيدثواب خپـــــــل ځــــــان پــــــــه بـــــــل وژل دی

دشاعرشعار

پـــــه سرکښــــــې فکـــــردوطن پـــــه زړه کښــــې مينـــــه ديـــــار
دزوراوظلــــــــــــم لــــــــوی دښـــــــــمن دازادۍ طرفـــــــــــدار
پـــــــــه حــــــــــق ويلومـــــــــــاتوي بـــــــــت اوطلســــــــم دډار
شــــــاعر دپـــــــاره مناســـــــب دی همدغســــــــې شـــــــعار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت پېژند ګلوي او ژوند پېښې

ګل پا چاالفت په ۱۲۸۸ هجري ش ۱۹۰۹ ع کښې دلغمان د عزیز خان په کڅ کښې زېږېدلی دی.
پلار یې میرسید پاچا اونیکه یې سید فقیر پاچا دی.
په ۱۳۱۴ کښې د انیس په اداره کښې کاتب شو.
په ۱۳۱۵ کښې د انجمن ادبي غړی.
په ۱۳۱۶ کښې د انجمن ادبي له غړیتوب سره د زیری د جریدې چلوونکی هم و.
په ۱۳۱۸ کښې د پښتو ټولنې د صحافت د مدیر مرستیال.
په ۱۳۱۹ کښې د پښتو ټولنې د لغاتو او قواعدو د څانګې مدیر.
په ۱۳۲۰ کښې د اصلاح د ورځپاڼې مشاور او بیا د پښتو ټولنې عمومي مبصر او د کابل مجلې چلوونکی.
په ۱۳۲۵ کښې د اتحاد مشرقي (ننګرهار) د جریدې مدیر.
په ۱۳۲۷ کښې په ننګر هار کښې د قبایلو عمومي مدیر.
په ۱۳۲۸ کښې د جلال آباد د خلقو له خوا د ملي شورى په (۷) مه دوره کښې وکیل شو او په ملي شورى کښې د دوهم معاون په حیث وټاکل شو.
په ۱۳۳۱ کښې د لغمان د قرغیو خلقو د شورى اتمی دورې ته وکیل وټاکه.
په ۱۳۳۴ کښې د جلال اباد له خوا د لویې جرګی وکیل وټاکل شو.
په ۱۳۳۵ کښې په لومړی رتبه د پښتو ټولنې رئیس مقررشو او د پوهنی دوزارت د عالي شورى په غړیتوب ومنل شو.
همدارنګه د حقوقو دپوهنځی او د ادبیاتو د پوهنځی د پښتو استادي هم ورپه غاړه شوه.
په ۱۳۳۸ کښې د افغان او شوروي د دوستۍ ټولنې رئیس هم شو.
د ۱۳۳۰ د جوزا له میاشتې د ۱۳۳۲ د عقرب تر آخره د اولس د ملي جریدې د امتیاز خاوند هم و، چه د لیکوالۍ ډېر زیات کار د ده په غاړه و او د فارسی اوپښتو مضامینو په لیکلو اوتهیه کولوکښې ئې درنه برخه درلوده چه ډېرې زیاتې مقالې یې په دې جریده کښې په مستعارو نومو اوبې نومه یا د اداری په نامه نشر شوې.

د ده چاپ شوی لوی او واړه کتابونه دادي:

۱- دپسرلی نغمه.
۲- بله ډیوه.
۳- لغوي څېړنه.
۴- پښتو سندرې.
۵-عالي افکار.
۶- څه لیکل یا لیک پوهه.
۷- ادبي بحثونه.
۸- پښتوکلی پنځم جلد اول ټوک.
۹- پښتو کلی پنځم جلد دوهم ټوک.
۱۰- د آزادی پیغام.
۱۱- غوره اشعار.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲- لوړخيالونه او ژور فکرونه.

۱۳- منطق.

۱۴- غوره نثرونه.

۱۵- املاً او انشاً.

۱۶- ليکوالی (املاً او انشاً) دوهمه طبع چه له پخوا نه پکښې ډېر زياتوالی راغلی دی.

۱۷- نو سبک او نوی ادب.

۱۸- د زړه وينا.

هغه کتابونه يې چه تر اوسه نه دي چاپ شوي.

۱- نوی خرک (دپښتو لغاتو مقايسه له نورو ژبوسره).

۲- څه کورم او څه اورم؟

۳- اجتماعي نظريات.

۴- ښه لمسون.

۵- د ټولنې علم (ترجمه).

۶- د موفقيت لار (ترجمه).

نورو هيوادو ته رسمي سفرونه:

۱- د ۱۳۳۲ د حمل په ۳ مه د يوه هيئت په مشرۍ پېښور ته تګ د رحمن بابا د قبر جوړولوپه غرض.

۲- د ۱۳۳۲ د ثور په ۲۸ مه د يوه کلتوري هيئت په مشرۍ اتحاد شوروی ته تګ د کلتور د وزارت په بلنه.

۳- د ۱۳۳۲ د اسد په ۲۹ مه د يوه هيئت په غړيتوب مونشن ته تګ د مستشرقينو په ۲۴ مه کانګرس کښې د شمول په غرض.

۴- د ۱۳۳۷ د ميزان په ۳ مه تاشکند ته د يوه هيئت په غړيتوب د اسيائي او افريقائي ليکوالو په کنفرانسونوکښې د ګډون په غرض.

۵- ۱۳۳۹ د ثورپه ۸ مه د يوه هيئت په مشرۍ اتحاد شوروي ته تګ د دوستۍ ټولنې په بلنه.

۶- ۱۳۳۹ د اسدپه ۱۵مه د يوه هيئت په مشرۍ مسکو ته تګ دمستشرقينو په ۲۵ مه کانګرس کښې د ګډون په غرض.

۷- د ۱۳۴۰ د ثور په ۹ مه د يوه هيئت په مشرۍ اتحاد شوروی ته تګ د دوستۍ ټولنې په بلنه.

په دغو سفرونوکښې يې دا ځايونه ليدلی دی.

مسکو- لېننګراد- سوچی- باکو- دوشنبه- تاشکند- کيف- ولګاګراد- تفليس- سمرقند- مونش- تهران- پېښور.

په دې سفر ونوکښې يې په رسمي دعوتونوکښې ډېرې وينا وې کړی اوکنفرانسونه يې ورکړيدی.

پای

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه وینا

دالفت اشعار

www.ulfat.de

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library